

دینی کلامی تصحیح

ترجمہ
وصیتِ فرد و صائیا الرسول

عالم، شیخ محمد محمد صالح
مدرسہ فقہیہ العظیمہ مدنی صاحب

فهرست مضامین

صفحه	مضمون
۷	تصویر
۸	تقدیم
۹	مقدمة المؤلف
۱۱	عرض د ناشر
۱۲	اسلام قبول کری!
۱۳	توحید اختیار کری!
۱۴	علم حاصل کری!
۱۷	د مظلوم مدد کوی!
۱۸	الله تعالی ته سجدې کوی!
۱۹	صدقہ ورکوی!
	د خابنت دوه رکعتہ کوی، اوهره میاشت
۲۱	کنبی درې روژې نیسی!
۲۳	صلوة تسبیح کوه
۲۴	الله تعالی نه د عافیت سوال کوه!
۲۸	روژې نیسی!
۳۰	توبه کوی
۳۳	د اسلام په ارکانو باندې عمل کوی

صفحہ	مضمون
۳۵	مور پلار سرہ بنہ سلوک کوی!
۳۷	د مونخ حفاظت کوی
۳۹	بنہ اخلاقو سرہ ملاویری
۴۱	د مونخ نہ پس دا دعا کوی!
۴۴	د الله تعالی ذکر کوی!
۴۶	د خپل نفس اصلاح کوی!
۴۸	د الله تعالی اطاعت کوی، اود گناہونو نه خان ساتی!
۴۹	د سحر دوه رکعتہ سنت کوی!
۵۱	۲۱: د مونخ دوران کبسی اخوا دیخوا مه گوری!
۵۲	خپل ایمان کبسی اخلاص پیدا کړی!
۵۳	که هرڅنگه حاجت پینښ شی نودا عمل کوی!
۵۴	صلوة حاجات اود هغې دعا
۵۵	د نفس د آفتونو نه خان اوساتی
۵۶	څوک چه د الله په نوم باندې او غواړی هغه ته ور کوی
۵۷	د الله تعالی په نوم باندې سوال مه کوی!
	سوره فاتحه لولی!
۵۹	د لاندې ور کړې شوې سورتونو تلاوت ډیر کوی!
	د سورة اخلاص، اوسورة بقره اخری ایتونو
	اود ایت الکرسی فضائل
۶۳	د سورة اخلاص او معوذتین فضیلت

صفحہ

مضمون

- ۲۴ سنت ژوندی کوی
- ۲۶ دنیا کبسی زهد اختیار کړی
- ۶۰ د نبی کریم ﷺ په دنیا کبسی زهد
- ۷۰ د دوزخ نه پناه غواړی
- ۶۰ د جنتی جوړیدو د پاره د اطریره اختیار کړی
- ۷۱ د استخاری مונخ کوی
- ۷۲ د استخاری فائدي
- ۷۳ د پریشانی او تکلیف وخت کبسی دا دعا کوی
- ۷۴ ډیرې سجدې کوی
- ۷۶ خلقوباندې خوراک کوی، سلام کوی او د شپې مונخ کوی
- ۷۷ گاونډی سره ښه سلوک کوه
- ۷۹ مسکینانو سره مینه کوی
- ۸۰ خپل زړه کبسی غنی پیدا کړی
- ۸۱ تقوی اختیار کړه
- ۸۱ د قران پاک تلاوت کوه
- ۸۲ مال خرچ کوه
- ۸۲ د پریشانی او قرض ادا کولو د پاره دا دعا لولی
- ۸۳ د اوده کیدونه مخکبسی دا دعا لولی
- ۸۶ چه د شپې خوب نه درخی نو دا دعا لولی
- ۸۷ قیامت ته نزدې وخت کبسی دا وایی

مضمون

صفحہ

- ۸۸ کہ یوہ دلی کبسی بدہ خبرہ اوشی نو توبہ او کری
- ۸۹ تسبیح لولی!
- ۹۰ استغفار کوی!
- ۹۲ جنت کبسی ونی اولہوہ!
- لہ مانانو (زہریلہ خناورو) نہ بیچ کیدو دیارہ دا عمل کوی
- د زہریلہ خناورو دچیچلو د سورة الفاتحه
- ۹۳ پہ ذریعہ باندی علاج
- ۹۴ د قرض ادا کولو اود رزق د فراخی د پارہ دا دعا کوی
- ۹۶ پہ بنہ کارونو کبسی خرچ کوی!
- ۹۹ سحر، ماہنام اود کورنہ وتلو وخت کبسی داوایی
- ۱۰۲ د عہدی سوال مہ کوہ!
- کورونونہ جماتونہ جوہ کری (یعنی مونخ
- ۱۰۳ د پارہ پکبسی خائی مقرر کری
- ۱۰۴ خاتم الوصایا
- ۱۰۵ لس نصیحتونہ

ناشر

مکتبہ رحمانیہ

محله جنگی قصہ خوانی بازار پشاور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تصویر

الله تعالی مونږ ته په هغه ټولو حکمونو کښی دخپل رسول حضرت محمد ﷺ دا طاعت حکم فرمائیږي دي، کوم چه حضور ﷺ مونږ ته دخپل رب د طرف نه رالیرلې دي او مونږ ته د حضور ﷺ دا اقتداء او دهغه په لار باندې د هدایت موندلو حکم فرمائیږي دي، او دنبی کریم ﷺ سنت که هغه قولی وی او که فعلی دنور یو داسې چینه ده چه دهغې په ذریعه مونږ د دین مقصدونو باندې پوهیدو او د شریعت د حکمونو تفصیل معلومولو باره کښی راهنمائی حاصلولی شو.

او د کوم صحت چه د حضور ﷺ د قول یا فعل نه ثابت وی نو هغه پخپله باندې یو ثابت شوی حجت دي، اگر چه دهغه حکم په ثبوت کښی د قران کریم څه ښکاره ایت نه وی نازل شوی. څنگه چه د حضور ﷺ دا ارشاد کوم چه د حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت کړې شوی حدیث کښی ذکر دي چه دیوسړی په نکاح کښی ترور او وریره نه شی جمع کیدی، اونه پکښی خورزه او ترور قران کریم کښی دنبی کریم ﷺ د سنت (قولی فعلی) د حجت کیدو دپاره ارشاد فرمائیږي شوی دي.

«وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا» (سوره الحشر ۲۸)

ټولو مسلمانانو دپاره ضروری ده چه دخپل نبی ﷺ سنت مضبوطی سره خپل کړی، او ددې مطابق عمل او کړی، او نورو ټولو مسلمانانو کښی د سنت خورولو دپاره کوشش او کړی، او ددې

کتاب مقصد دې لار کښې صحیح قدم اوچتول دی. والله خیر الموفق،
الله تعالی دې توفیق راکړی. (احمد محمد طاعون)

تقدیم

ټول تعریفونه دالله تعالی دپاره دی، اوسلام دې وی دهغه
په منتخب کړې شوې بندگانو باندې، اوسیدنا محمد ﷺ باندې،
چه دهغه باره کښې دالله تعالی ارشاد دې.

.. وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢١٧﴾ ،، (سورة الانبياء ۱۷)

اوبل خائي کښې ارشاد دې.

.. لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ

عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ ،، (سورة التوبة ۱۲۸)

حضور ﷺ په خپل ټولو اعمالو او احوالو کښې دښه والی طرف ته
هدایت کونکې او هریوې بدۍ نه منع کونکې وو. حضور ﷺ دالله
تعالی طرف ته دعوت ورکونکې او روښانه ډیوه وه.

دامجموعه - حضور ﷺ په پنځه پنځوس نصیحتونو

باندې مشتمل ده. کوم چه شیخ حمزه محمد صالح عجاج د
احادیثو د کتابونو نه منتخب کړی ده. چه دا ټولو مسلمانانو دپاره
دنصیحت کار او کړی. الله تعالی دې مرتب کونکې ته دټولو
مسلمانانو دطرف نه دخیر جزا ورکړی. امین. بې شکه هریوکس ته
دهغه دعمل مطابق جزا ملاویږی، دنیک عملونو والادښه او
بد عملونو والادبدې جزا مستحق وی.

دخپل رب کتاب اولولۍ اودې کښې فکر او غوراو کړی،
الله تعالی په سورة انعام کښې لس، سورة الاسراء کښې دولس

نصیحتونونه علاوه دقران کریم په نور و سورتونو کښی هم
نصیحتونه ارشاد فرمائیلې شوې دي.

دغه شان دحضور ﷺ نصیحتونه لوستلو سره دې کښی
غور او کړی او دامضبوطی سره اونیسی. پس څوک چه دحضور ﷺ
په لار باندې روان شو، حقیقت کښی هم هغه کامیاب دي، څوک
چه ددې لار نه جدا شو، هغه په نقصان کښی دي.

، وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا.. (سوره الحشر ۲۸)

الله تعالی دې ما او تاسو ته په ښه خبرو باندې دعمل کولو
توفیق راکړی، چه مونږ هغه کوشش کونکو کښی شامل شو،
دکومودپاره چه الله تعالی داسې جنت تیار کړې دي، چه دهغه
ځای نه به هغوی راوتل نه غواړی، او هغوی ته به هغه ټول
نعمتونه حاصل وی، کوم به چه هغوی غواړی.

سلامتی دې وی دالله تعالی دطرف نه رالیرلې شوې ټولو
رسولانو باندې.

وسلم علی المرسلین والحمد لله رب العالمین.

دخپل رب درحمت طلبگار

احمد عبدالجواد

مقدمة المؤلف

الحمد لله رب العالمين الصلوة والسلام على سيدنا

محمد اشرف المرسلين وعلى اله وصحبه وسلم وبعد

ماداحاديثو کتابونو کښی دحضور ﷺ بعضي نصیحتونه
اولوستل کوم چه حضور ﷺ خپل بعضي صحابه کرامو رضی الله عنهم ته
فرمائیلې وو. ما او غوښتل چه دې کښی بعضي نصیحتونه ديوي.

وروکی شان کتاب په شکل کښی جمع کړې شی، مایځه پنځوس
نصیحتونه منتخب کړل، کوم چه دامام بخاری د صحیح
البخاری، دامام مسلم د صحیح مسلم، دامام ابوداؤد د سنن
ابوداؤد، دحافظ المنذر د "الترغیب والترهیب، دامام نووی
د "ریاض الصالحین، دشیخ منصور علی ناصف د کتاب التاج
الجامع للاصول، اودابن ربیع الشیبانی د تیسیرالوصول، نه جمع
کړې شوې دی.

اگرچه حضور ﷺ دامبارک نصیحتونه خپل بعضي
صحابه کرامو ﷺ ته فرمائیلي وو، خو حقیقت کښی دادتولو
مسلمانانو دپاره دی. دامبارک نصیحتونه عبادت کښی داخلاص
اوللهیت ترغیب ورکوی اوالله تعالی سره دڅوک نه شریکولو جذبه
پیدا کوی. دا نصیحتونه د لاله الا الله گواهی اودالله تعالی
مخکښی دسجدو کولو فضائل بیانوی. دې کښی مونځ، روژې،
تهجدو او علم حاصلولو، او صدقې اودتسبیح فضیلتونه هم بیان
کړې شوې دی، دې نه علاوه دامبارک نصیحتونه دمورپلار
دفرمانبرداری، اوبوباندې خوراک کولو، مسکینانوسره دمینې
اودنورښه عملونوترغیب ورکوی.

زه الله تعالی نه سوال کوم چه هغه مونږ ته د نیک اومقبول
عملونو توفیق نصیب کړی، اوداکوشش دخپل ذات درضامندی
ذریعه جوړه کړی، اومونږ ته دې نصیحتونونه دفائدې اخستلو
اودې باندي دعمل کولو توفیق نصیب کړی. بې شکه الله تعالی
نیغې لار طرف ته راهنمائی کونکې دې.

وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی اله وصحبه وسلم.

حمزه محمد صالح عجاج

مدینه منوره

عرض د ناشر

نحمده ونصلی علی رسولہ الکریم.

اما بعد!

الله تعالی دانسانانو درهنمایي او هدايت دپاره دانبياء کرام او رسولانو سلسله شروع کړه، چه انسان دخپل خالق په حکمونو باندي عمل کولو سره خپل ژوند تیر کړي، چه دهغي په وجه باندي ئي داژوند هم صحيح شي او اخرت کښي هم کامياب شي. زمونږ خوږنبی کریم ﷺ اخري رسول دي، اود قيامت پوري راتلونکي انسانانو دپاره حضور ﷺ عظيم نصيحت کونکي دي. الحمد لله زه دزړه نه خوشحاله یم چه:

۵۵ وصية من وصايا الرسول ﷺ دارد و ترجمي د رحمت دوعالم کی ۵۵ نصيحتي، پښتو ترجمه دخائسته تائيل، امبوز جلد او دوه رنگه چاپ کښي ستاسوپه لاسونو کښي دي. محترم بردارم مفتي عبدالعظيم صاحب ددير دادحق. داردې، چه دهغوی دمحت په وجه باندي دا ترجمه اوشوه، الله تعالی دي دهغه په علم او عمل کښي ترقی واچوی. امين. الله تعالی دي ټولو مسلمانانو سر او وښخوته د حضور ﷺ په هريو حکم، هريو سنت او هريو نصيحت باندي د عمل کولو توفيق ورکړي او دي کتاب ته قبوليت هم ورکړي. امين.

طالب دعامتاز احمد

مدیر اعلی دارالقلم، لاهور، پاکستان

.....

نصیحت نمبر ۱

اسلام قبول کری!

حضرت ابوہریرہ رضی اللہ عنہ فرمائی چہ ما حضور ﷺ تہ عرض اوکړو، د قیامت په ورځ باندې به ستاسو سفارش د ټولونو زیات کوم کس ته حاصل وی؟ حضور ﷺ او فرمائیل ای ابوہریرہ! د حدیث علم حاصلو د پاره ستا حرص لیدوسره زما هم دا خیال وو، چہ ستانه مخکښی به مانه دې باره کښی څوک هم تپوس نه کوی. اسعدنا بشفاعتی يوم القيامة من قال: الا اله الا الله خالصاً من قلبه او نفسه. (بخاری)

د قیامت په ورځ باندې به زما د شفاعت سعادت هغه کس ته حاصل وی چا چہ د زړه اخلاص سره لا اله الا الله او وئیلہ. حضرت عبادہ بن صامت رضی اللہ عنہ نه روایت دی چہ حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

چا چہ گواهی ورکړه چہ د الله تعالی نه علاوه بل څوک د عبادت لائق نشته، هغه یواځې دې، دهغه څوک شریک نشته، او محمد ﷺ د الله تعالی بنده او رسول دې، او حضرت عیسی علیه السلام د الله تعالی بنده، دهغه رسول او د الله تعالی کلمه ده، کوم چہ د حضرت مریم طرف ته لیږلې شوې وه، او هغه د الله تعالی د طرف نه لیږلې شوې روح دې او جنت حق دې، او دوزخ حق دې، نو الله تعالی به هغه جنت ته داخلوی، چہ دهغه عمل هر څنگه وی.

(بخاری و مسلم)

د حضرت جناده رضی اللہ عنہ نه دا اضافه هم نقل ده چہ الله تعالی به هغه د جنت په اتو دروازو کښی چہ په کومه دروازه هغه غواړی

داخل اوفرمائی (بخاری)

اودمسلم شریف په روایت کښی دی من شهدان الا اله
الا اله، وان محمد رسول الله حرم الله علیه النار. (مسلم)
چاچه گواهی ورکړه چه دالله تعالی نه علاوه شوک د
عبادت لائق نشته، اومحمد ﷺ دالله تعالی رسول دې، نوالله
تعالی به هغه باندې ددوزخ اورحرام کړی.
حضرت ابوعمرة سفیان بن عبد الله رضی الله عنه فرمائی: مارسول
الله ﷺ ته خواست اوکړوچه ماته داسلام باره کښی داسې واضح او
کافی نصیحت اوفرمایی چه ستاسونه پس ماته دبل چانه دتپوس
کولو ضرورت نه وی.

حضور ﷺ اوفرمائیل

قل امنت بالله ثم استقم. (مسلم)

الله باندې ایمان راوړه، اومضبوط پرې اوسه.

نصیحت نمبر ۲

توحید اختیارکړی!

حضرت ابن عباس رضی الله عنه فرمائی چه یوه ورځ زه دحضور ﷺ
روستوروان ووم، حضور ﷺ اوفرمائیل، ای هلکه! زه تاته یوڅو
کلمې ښایم، ته دالله تعالی دحکمونوحفاظت اوکړه، الله تعالی به
ستا حفاظت اوفرمائی، ته دالله تعالی دحکمونوحفاظت اوکړه ته
به هغه (الله تعالی) خپلې مخې ته اومومي. کله چه ته سوال کوې
نودالله تعالی نه کوه، اوکله چه مدد غواړې نودالله تعالی نه غواړه،
اوپوهه شه چه ټول خلق دې خبرې باندې اتفاق اوکړی چه هغوی
تاته په څه څیز کښی فائده رسول غواړی نو هغوی تاته فائده نه

شی در کولې، دهغه څیزنه علاوه کوم چه الله تعالی ستادپاره لیکلې دې. که چرې ټول خلق دې خبرې باندې اتفاق او کړی چه تاته څه څیز کښی نقصان در کړی نو هغوی تاته نقصان نه شی در سولې، دهغه څیزنه علاوه کوم چه الله تعالی ستادپاره لیکلې دې. هم دا اخری خبره ده ځکه چه قلم اوچت کړې شوې دې اوصافه اوچه شوې ده. (ترمذی)

او دترمذی نه علاوه یو بل روایت کښی دی چه الله تعالی یاد ساته ته به هغه خپلې مخې ته مومي. اوته الله تعالی د خوشحالی وخت کښی یاد ساته، الله تعالی به تاد تکلیف وخت کښی یاد ساتی. او پوهه شه چه ستانه څه پاتې شول هغه ستا نصیب کښی نه وو، او څه به چه تاته ملاویرې هغه سره ستانه ور کیدې نشی (هغه به درته ضرور ملاویرې) او پوهه شه چه بې شکه د صبر سره مددوی تنگی نه پس راحت او مشکلاتونه پس اسانی وی.

نصیحت نمبر ۳

علم حاصل کړئ!

حضرت قبيصه رضي الله عنه بن المخارق فرمائی چه زه د حضور ﷺ خدمت کښی حاضر شوم. حضور ﷺ تپوس او فرمائیلو، ای قبيصه! ولې راغلې یی؟ ما عرض او کړو چه زما عمر زیات شوې دې، اوزما هډوکی کمزورې شوې دی، زه تاسوته دې دپاره راغلې یم، چه تاسو ماته هغه څیز اوښایئ کوم چه دالله تعالی په دربار کښی ماته فائده را کونکې وی. حضور ﷺ او فرمائیل ای قبيصه! کله چه ته دسحر مونځ او کړې نودرې ځله سبحان الله العظیم وجمده، وایه. ته

چه کوم کانړی، ونې او خاؤرې خواکښی تیریرې هغه به ستادپاره
استغفار کوی

اواي قبيصه ته دا وایه:

اللهم اني اسئلك مما عندك وافض علي من فضلك،

وانشر علي من رحمتك، وانزل علي من بركاتك. (مسند احمد)

اي الله زه ستانه دهغه خيز سوال کوم، کوم چه تاسره دي،
اوته ماباندي خپل فضل او فرمايه، اوماباندي خپل رحمت
او فرمايه اوماباندي خپل برکات نازل کړه.

داوصيت دطالب علم په فضيلت باندې دلالت کوی.
حضرت ابوذر رضی الله عنه فرمائي چه ماد حضور ﷺ نه اوریدلی دی چه:
کوم سړې د علم په تلاش کښی یو لار باندې روان شی، نوالله تعالی
هغه دپاره د جنت لار اوسانوی او فرښتي دهغه دې عمل د
خوشحالیدو په وجه باندې دهغه دپاره خپلې وزرې خوروی، (یعنی
دهغه احترام کوی) اوبې شکه د عالم دپاره د زمکې او اسمان ټول
خیزونه استغفار کوی، تردې چه د سمندر کبان هم دهغه دپاره
دمغفرت دعا کوی. او د عالم فضيلت په عابد باندې داسې دي،
څنگه چه د سپوږمۍ فضيلت په ټولو ستورو باندې دي.

اوبې شکه عالمان د انبياء کرام ووارثان دي. او انبياء کرام
د درهم او دینار ووارثان نه جوړوی، بلکه هغوی د علم میراث
پریردي. پس چاچه هغه علم حاصل کړو، هغه ته غټه حصه حاصل
شوه. (ابوداؤد)

حضرت صفوان بن مسال رضی الله عنه فرمائي چه زه د حضور ﷺ
په خدمت کښی حاضر ووم، او حضور ﷺ جمات کښی ناست او
سور خادر ئې په سر کړې وو. ماعرض او کړو. یا رسول الله ﷺ زه

تاسوته علم حاصلو دپاره راغلي يم. حضور ﷺ او فرمائيل
 «مرحبا بطالب العلم، ان طالب العلم تحفه الملائكة باجنحتها، ثم
 يركب بعضهم بعضا حتى، يبلغوا السماء الدنيا من محبتهم لما يطلب..»
 (مسند احمد)

طالب علم ته پخیر راغلي! ځکه چه فرېنتې طالب علما
 په خپلو وزرو کښې اخلي، او هغوی دهغې علم سره د مینې په وجه
 باندې دیوېل د پاسه او درېږي، تردې چه اسمان پورې اورسي
 جناب ابو موسی اشعري رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول
 الله ﷺ او فرمائيل، الله تعالی چه کوم علم او هدایت را کولوسره زه
 را لیرلې يم، ددې مثال دهغې باران په شان دې کوم چه ورېږي
 خوټولې زمکې باندې، خود زمکې هغه حصه ورسره ډیره ښه
 کیږي کومه چه اوبه ښه را کاږي، بیا دهغې نه مختلف قسمه و اښه
 او گیانې را وځي، او دهغې زمکې څه حصه داسې وی کومې
 کښې چه د باران اوبه دخپل ځان دپاره د او درولو صلاحیت وی (چه
 دهغې نه تالاب وغیره جوړېږي، دهغې په ذریعه باندې الله تعالی
 خلکو ته فائده رسوي، چه هغوی ئې څکي، خپل باغونو او پټوته
 اوبه ورکوي، او د زمکې یوه حصه داسې شنډه وی چه نه اوبه
 ساتلې شي اونه ئې را ښکلې شي، چه و اښه وغیره پیدا کړي. (پس
 باران هغې باندې ضائع شو) چه نه هغې ته پخپله باندې فائده
 اورسي اونه بل چاته. داسې مثال دهغه سړي دې چاچه زما
 دراورلې شوې علم او هدایت نه څه واخستل، د دین پوهه پکښې
 پیدا شوه، او د زده کولو او خودنې په ذریعه باندې ئې خلکو ته فائده
 اورسوله، او د امثال دهغه سړي هم دې، کوم چه د علم او هدایت
 طرف ته اونه کتل او نه ئې د الله تعالی هغه هدایت قبول کړو، کوم

سره چه زه ستاسو طرف ته رالیرلې یم. (مسلمه)

څلورم نصیحت

د مظلوم مدد کوی!

حضرت ابن عمر رضی الله عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل
المسلم اخو المسلم، لا یظلمه ولا یسلمه، من كان في حاجة
اخیه كان الله في حاجته، ومن فرج عن مسلم كربة فرج الله عنه
بها كربة من كریب یوم القيامة، من ستر مسلما ستره الله یوم القيامة.
مسلمان د مسلمان روردي، نه دي هغه باندي ظلم کوی
اونه دي ظلم دپاره چاته حواله کوی. څوک چه دخپل رور حاجت
پوره کړی، الله تعالی به دهغه حاجت پوره کړی. او چا چه دخپل
مسلمان رور مصیبت لرې کړو، الله تعالی به د قیامت په مصیبتونو
کښی دهغه مصیبت لرې کړی. او کوم مسلمان چه یو مسلمان
باندي پرده واچوی الله تعالی به د قیامت په ورځ په هغه باندي پرده
واچوی.

او حضرت ابوهریره رضی الله عنہ نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ او فرمائیل.
چا چه دیو مسلمان دنیاوی مصیبتونو کښی یو مصیبت
لرې کړو، الله تعالی به دهغه د قیامت د مصیبتونو نه مصیبت لرې
کړی. او چا چه مشکل کښی د گرفتار کس مدد او کړوالی الله تعالی به
هغه دپاره دنیا او اخرت کښی اسانی پیدا کړی. او چا چه یو مسلمان
باندي پرده واچوله نواله الله تعالی به هغه باندي اخرت کښی پرده
واچوی. ترڅو پورې چه یو انسان دخپل رور مدد کوی، الله تعالی
دهغه مدد کوی. او کوم کس چه د علم حاصلولو په لار روان شی الله
تعالی هغه دپاره د جنت لار اسانه کړی. او د الله تعالی په کورونو

کښی (جومات، کښی کله چه یو کور کښی یو قوم راجمع شی او دالله تعالی د کتاب تلاوت کوی یا خپلو کښی یوبل ته دهغې تعلیم ورکوی نو هغوی باندې سکون نازلېږی، او هغوی باندې رحمت ورېږی او فرېښتې دهغوی نه گیر چاپیره ولاړې وی، او الله تعالی د فرېښتو مخکښی دهغوی ذکر کوی. څوک چه دالله تعالی مخې ته وی او دچا عمل چه څوک سپک کړل دهغوی خاندان هغوی نه شی اوچتولې.

نصیحت نمبر ۵

الله تعالی ته سجدې کوی!

حضرت معدان بن طلحه رضی الله عنه فرمائی، چه زه د حضور صلی الله علیه و آله وسلم غلام حضرت ثولان رضی الله عنه سره ملاؤ شوم.

ما او وئیل، چه ماته داسې عمل اوښایه، چه زه هغې باندې عمل او کړم نو الله تعالی ما جنت ته داخل کړی، یا ما او وئیل چه ماته دالله تعالی د ټولونه خوښ عمل باره کښی او وایه.

هغه چپ پاتې شو، ما بیا تپوس او کړو، هغه بیا چپ پاتې شو، ما په دریم ځل بیا تپوس او کړو.

نوهغه او فرمائیل، ما در رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم نه تپوس او کړو، نور رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم او فرمائیل چه ډیرې سجدې کوه، ځکه چه ستا د سجدې په بدله کښی الله تعالی ستا یو درجه اوچتوی، او ستا یوه گناه معاف کوی. (مسلم)

حضرت عباد بن صامت رضی الله عنه نه روایت دی، هغه در رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم نه دا وریدلی دی.

چه بنده کومه یوه سجده کوی الله تعالی دهغه دپاره ددې سجدې

په بدله کښی یوه نیکي لیکي. او یوه گناه ئې معاف فرمائی او یوه درجه ئې اوچتوی، پس تاسو ډیرې سجدې کوی (ابن ماجه) د حضرت حذیفه رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل و ما من حالة يكون العبد عليها احب الى الله من ان يراه ساجدا يعفرو وجهه في الله.

د بنده یو حالت هم د الله تعالی په نزد باندې ددې نه زیات خوښ نه دې چه هغه خپل بنده د سجدې په حالت کښی اووینی، چه هغه بنده خپل مخ (ذلت سره د خشوع او خضوع مظاهره کوی، خاورې سره ملا وهی. (طبرانی فی الاوسط)

نصیحت نمبر ۶

صدقه ورکوی!

د حضرت کعب بن عجره رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل.

ای کعب ابن عجره! جنت ته به هغه غوښه اووینه نه داخلېږی. کومه چه د حرامو په مال باندې غټه شوی وی، او دهغې دپاره بهتر دې. ای کعب بن عجره! خلق دوه قسمه د دنیا نه رخصتېږی. ۱: څه تلونکی خپل نفس ازادونکی دی.

۲: څه تلونکی داسې دی کوم چه خپل نفس قید ساتی. ای کعب بن عجره! مونږ الله تعالی ته د نزدیکت ذریعه ده. او روژه د گناهونو نه د بچ کیدو دپاره ډهال ده، او صدقه د گناهونو نه داسې ختموی څنگه چه اوبه اوړمړ کوی. (ابن حبان)

د حضرت معاذ بن جبل رضی الله عنه نه روایت دی چه زه یو سفر کښی حضور ﷺ سره ووم، بیا حضور ﷺ یو حدیث بیان

اوفرمائیلو چه هغې کښې ئې داهم اوفرمائیل! ایازه تاسوته دخیر د دروازو باره کښې اونه وایم؟ ماووئیل چه ولې نه یارسول الله! حضور ﷺ اوفرمائیل روژه دگناهونو دپاره د هال دې اوصدقه گناهونه داسې ختموی څنگه چه اوبه اورمړ کوی. (ترمذی)

د حضرت عقبه بن عامر رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ

اوفرمائیل.

ان الصدقة لتطفي عن اهلها حرا القبور، وانما يستظل المؤمن

يوم القيامة في ظل صدقته. (اخیرجه الطبرانی فی الکبیر والبیهقی)

بې شکه صدقه د صدقې ورکونکونه د قبر گرمی ختموی. اومومن به د قیامت په ورځ دخپلې صدقې په سوری کښې سوري حاصلوی.

حضرت میمون بنه بنت سعد رضی الله عنها عرض اوکړو، چه یارسول الله ﷺ مونږ ته د صدقې باره کښې اوفرمايی. رسول الله ﷺ اوفرمائیل بې شکه د صدقې کونکې سړی دپاره داوړنه پرده ده، څوک چه د ثواب نیت ساتی اودهغې په ذریعه باندي د الله تعالی رضا حاصلوی. (طبرانی)

حضرت عمر رضی الله عنه فرمائی چه یوځل حضور ﷺ د صدقې کولو حکم اوفرمائیلو، اتفاقی طور باندي هغه زمانه کښې ماسره څه مال موجود وو. ماووئیل چه نن ماسره مال موجود دي، اوکه زه چرې د حضرت ابوبکر رضی الله عنه نه مخکښې کیدې شم، نوهم نن مخکښې کیدې شم. دې سوچ کولو سره زه خوشحالی باندي کورته لارم اوکورکښې چه څه موجود وو، هغې کښې مې نیم مال راوړو. حضور ﷺ اوفرمائیل چه کوروالا دپاره دي څه پریخودل؟ ما عرض اوکړوپریخودې مې دي. حضور ﷺ اوفرمائیل، څه دي

پریخودی دی؟ ماعرض اوکړو، نیم مال مې پریخودی دی او حضرت ابوبکر رضی الله عنه ټول هرڅه راوړل. حضور ﷺ ورته وفرمائیل ابوبکر د کور والو د پاره دې څه پریخودل؟ هغوی او فرمائیل هغوی د پاره مې الله تعالی اودهغه رسول ﷺ پریخودی دی، یعنی دالله تعالی اودهغه رسول پاک ﷺ دنوم برکت، دهغوی رضا او خوشحالی مې پریخودی ده. حضرت عمر رضی الله عنه وائی. ما او وئیل چه زه د حضرت ابوبکر رضی الله عنه نه کله هم نه شم مخکښی کیدی.

نصیحت نمبر ۷: د څانګه دوه رکعتہ کوئ.

اوهره میاشت کښی درې روژې نیسی!

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمائی چه ماته زما دوست نصیحت اوکړو چه زه هره میاشت کښی دوه درې ورځې روژې نیسم، او د څانګه دوه رکعتہ کوم، او داوډه کیدونه مخکښی وترکوم. (متفق علیه)

حضرت ابن خزیمه رضی الله عنه نه داروایت دې الفاظوسره روایت دې، ماته زما دوست د دریو څیزونو نصیحت اوکړو، چه زه د اپریل نه دم. داچه زه د وترونه مخکښی اوډه نه شم، او داچه زه د څانګه دوه رکعتہ پریږنه دم، بې شکه دا د عبادت کونکو مونځ دی اوهره میاشت کښی درې روژې نیول پریږنه دم.

د حضرت عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل.

صوم ثلاثة أيام من كل شهر صوم الدهر كله. (بخاری، مسلم)

هره میاشت کښی درې روژې نیول، همیشه روژې نیول دی.

د حضرت ابوذر رضی الله عنه نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ او فرمائیل.

تاسو کښی دې هریوکس د سحروخت کښی دخپل هریو اندام

نصیحت نمبر ۹

الله تعالیٰ نه د عافیت سوال کوه!

حضرت ابو الفضل رضی الله عنه العباس بن عبد المطلب فرمائی چه ما رسول الله ﷺ ته عرض او کړو، ای رسول الله ﷺ ماته دڅه داسې څیز تعلیم را کړی چه زه هغه د الله تعالیٰ نه غواړم. رسول الله ﷺ او فرمائیل، الله تعالیٰ نه د عافیت سوال کوه.

زه یو څو ورځې پس بیا د حضور ﷺ خدمت کښی حاضر شوم او عرض مې او کړو. ای د الله تعالیٰ رسول له ماته څه داسې څیز اوښایی چه زه هغه د الله تعالیٰ نه غواړم. حضور ﷺ او فرمائیل. یا عباس یا عم رسول الله، سلو الله العافیه فی الدنیا و الاخره.

ای عباس، ای د الله تعالیٰ د رسول تره، الله تعالیٰ نه د دنیا اود آخرت د عافیت سوال کوه. (ترمذی)

مونږ دلته یو څو مسنون دعاگانې ذکر کوو، کومې چه د حضور ﷺ نه نقل شوې دی او حضور ﷺ خپلو صحابه کرامو رضی الله عنهم ته خودلې دی.

د حضرت ابن عمر رضی الله عنهما نه روایت دی چه ډیر کم داسې شوې دی چه حضور ﷺ د محفل نه پاسیدلې وی او خپلو صحابه کرامو رضی الله عنهم دپاره ئې دادعانه وی غوښتلې.

دعا: اللهم اقسم لنا من خشيتك ما يحول بيننا وبين معاصيك ومن طاعتك ما تبلغنا به جنتك ومن اليقين ما تهون به علينا مصائب الدنيا، اللهم متعنا باسماعنا وابصارنا وقوتنا ما احييتنا واجعله الوارث منا، واجعل ثارنا على من ظلمنا، وانصرنا على من عادانا ولا تجعل

مصیبتنا فی دیننا، ولا تجعل الدنيا اكبر همنا ولا مبلغ علمنا، ولا تسلط علينا من لا يرحمنا. (اخرجه الترمذی)

ای الله مونږ ته خپله دومره ویره را کړې چه هغه زمونږ اوستا نافرمانی مینځ کښی بندیز جوړ شی، او مونږ ته خپل دومره اطاعت را کړه، چه هغه مونږ ستاجنت ته اورسوی، او داسې یقین را کړه، چه دهغې په ذریعه باندي مونږ ته دپاره د دنیا مصیبتونه اسان شی، ای الله اته مونږ ته زمونږ د اوریدو، لیدو، اوز مونږ د طاقت نه مونږ ته فائده را کړه. ترخو پورې چه ته مونږ ژوندی ساتې، او ای الله ته هغه زمونږ وارث جوړ کړه، او څوک چه مونږ باندي ظلم کوی ته زمونږ د وینې بدله هغوی باندي لارم کړې، او دهغه کس په مقابله کښی زمونږ مدد او فرمایه څوک چه مونږ سره د بنمنی ساتی، او دنیا زمونږ اصل مقصد مه جوړوه اونه د علم مقصد، او مونږ باندي ظالم مه مسلط کوه.

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم ارشاد او فرمائیلو.

من سره ان يستجيب الله له عند الشدائد والكرب فليكثر الدعاء في الرجاء. (ترمذی)

کوم کس چه دا غواړی چه الله تعالی د سختی او تکلیف په وخت کښی دهغه دعا قبول او فرمائی، هغه ته پکار دی چه د خوشحالی په وخت کښی ډیرې دعاګانې کوی. حضرت ابن مسعود رضی الله عنه فرمائی چه حضور صلی الله علیه و آله وسلم به دادعا فرمائيله. اللهم اني اسئلك الهدى والتقى والعفاف والغنى.

ای الله، زه ستانه د هدایت، تقوی، پاک دامنې او غنی کیدو سوال کوم. (مسلم)

حضرت طارق بن اشیم الاشجعی صحابی رضی اللہ عنہ فرمائی:
 کله به چه یوسری مسلمان شو، نو حضور ﷺ به هغه ته
 مونخ خودلو، بیابه ئې ورته حکم فرمائیلو چه دادعا کوه.
 اللهم اغفر لی وارحمی واهدنی وعافنی، وارزقنی. (مسلم)

ای الله زما مغفرت او فرمایه، ماباندي رحم او فرمایه.
 ماته هدايت او فرمایه، ماته پاکدامنی راکړه، اوماته رزق راکړه.
 یوبل روایت کښی د حضرت طارق بن اشیم الاشجعی رضی اللہ عنہ
 فرمائی چه حضور ﷺ ته یوسری راغې او وې وئیل:

یا رسول الله ﷺ کله چه زه دعا غواړم نوزه څه وایم؟
 ماواړیدل چه حضور ﷺ او فرمائیل چه دادعا کوه.

اللهم اغفر لی وارحمی وعافنی وارزقنی. (مسلم)
 ای الله زما مغفرت او فرمایه، ماباندي رحم او فرمایه،
 ماته پاکدامنی راکړه اوماته رزق راکړه.
 بیایې او فرمائیل، چه دې دعا کښی به ستا د پاره دنیا او
 اخرت دواړه جمع شی.

د حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور ﷺ به دادعا
 فرمائیله، ای الله زما د دین اصلاح او فرمایه، په کومه معامله
 کښی چه زما عزت دې اوزما د دنیا اصلاح او فرمایه، په څه چه زما
 رزق دې، اوزما د اخرت اصلاح او فرمایه، چه هغې ته به زه واپس
 ورځم، اوزما د خیر د پاره زما عمر زیات کړه، او مرگ د هریو شر نه
 زما د پاره اسان جوړ کړه. (مسلم)

حضرت ابو امامه رضی اللہ عنہ فرمائی چه حضور ﷺ ډیرې
 دعاگانې فرمائیلې دی، مونږ ته هغې کښی څه هم یاد نه دی.
 مونږ عرض او کړو یا رسول الله ﷺ تا سوده یرو دعاگانو تعلیم

فرمائیلې دې، مونږ ته هغې کښې هیڅ هم یادنه دی. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو، ایازه تاته داسې دعاونه ښایم چه هغې کښې هغې ټولې جمع شوې وی؟

او حضور ارشاد او فرمائیلو، چه دادعا کوه.

اللهم اسئلك من خير ما سالك منه نبيك محمد صلى الله عليه وسلم. اعوذ بك من شر ما استعاذ منه نبيك محمد صلى الله عليه وسلم وانت المستعان وعليك البلاغ ولا حول ولا قوة الا بالله. (ترمذی)

ای الله! زه تانه دهغې خیر سوال کوم، کوم چه ستانې کریم ﷺ تانه غوښتلې دې، اوزه ستانه دهر هغه خیزد شر نه پناه غواړم د کوم نه چه ستانې ﷺ پناه غوښتلې ده. هم ستانه مې مدد غوښتلې شی، هم ستا طرف ته به واپس کیږم، اود پناه بل ځای نشته، اونه طاقت سوا د الله تعالی نه.

انس بن مالک رضی الله عنه بیان فرمائی چه رسول الله ﷺ به داسې دعا فرمائيله.

اللهم انی اعوذ بك من العجز والكسل والجبن والهزم والبخل واعوذ بك من عذاب القبر واعوذ بك من فتنة الحيا والممات وفي رواية و ضلع الدين وغلبة الرجال.

ای الله! زه ستانه دعا جز کیدو اوسستې اوبزدلې، او بود او والی اود بخل نه پناه غواړم. اود قبر د عذاب نه، اود ژوند اود مړې دفتنونه هم ستا پناه غواړم، او یو روایت کښې د قرض د زیاتوالی اود خلقو د زړه ورکیدو نه هم پناه غوښتل ذکر شوې دی. (مسلم)

نصیحت نمبر ۱۰

روژې نیسې!

حضرت ابو امامه رضی اللہ عنہ فرمائی چه ماعرض اوکړو، یارسول الله صلی اللہ علیہ وسلم! ماته دڅه عمل حکم اوکړی، حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد او فرمائیلو. علیک بالصوم، فانه لا بدله.

تادپاره ضروری دی چه روژې نیسې، ځکه چه ددې هیڅ بدل نشته.

ماعرض اوکړو.

ماعرض اوکړو یارسول الله صلی اللہ علیہ وسلم ماته دڅه عمل حکم او فرمایي. حضور صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائیل. چه تادپاره ضروری چه روژې نیسې، بې شکه ددې هیڅ بدل نشته.

ماعرض اوکړو یارسول الله صلی اللہ علیہ وسلم ماته دڅه عمل حکم او فرمایي. حضور صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائیل. چه تادپاره ضروری چه روژې نیسې، بې شکه ددې هیڅ بدل نشته. (نسائی)

یور وایت کښی حضرت ابو امامه رضی اللہ عنہ فرمائی چه زه د حضور صلی اللہ علیہ وسلم په خدمت کښی حاضر شوم، او ماعرض اوکړو، ماته دڅه فائده ورکونکی عمل حکم اوکړی، حضور صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائیل، روژې نیسه ځکه چه ددې هیڅ مثال نشته. (نسائی)

او یوبل روایت کښی د حضرت ابو امامه رضی اللہ عنہ فرمائی چه ما عرض اوکړو، یارسول الله صلی اللہ علیہ وسلم ماته دڅه داسې عمل حکم او فرمایي چه دهغې په ذریعه باندې زه جنت ته داخل شم. حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد او فرمائیلو. تادپاره ضروری چه روژې او نیسې، ځکه چه ددې هیڅ مثال نشته. (ابن حبان)

پس د حضرت ابو امامه رضی اللہ عنہ په کور کښی دورځي وخت کښی کله هم لوگي نه دي ليدلي شوي، خو کله به چرته میلمه راغي مونږ ته هم ذکر شوی حدیث باندې غور کول پکار دی. حضرت ابو سعید رضی اللہ عنہ فرمائی چه حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو. ما من عبد يصوم وما في سبيل الله تعالى الا باعد الله بذلك اليوم وجهه عن النار سبعين خريفا. (بخاری)

کوم کس چه یوه ورځ روژه اونیسې، یا یوه ورځ د الله تعالی په لار کښی جهاد او کړی الله تعالی هغه د دوزخ نه داویا کالود منزل مطابق لري کوی.

حضرت ابو هريره رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل: الله تعالی فرمائی، چه دانسان هریو عمل دروژې نه علاوه دهغه دپاره دي، ځکه چه روژه زما دپاره ده، پس زه به ددي خاص بدل ورکوم. او روژه دهال په شان ده. پس تاسو کښی چه کومه ورځ باندې د چاروژه وی نو هغه ته پکار دی دفحش او گنده خبرونه ځان اوساتی، جهگړې نه کوی، که بل څوک ورته کنزل او کړی یا فساد کول غواړی نو هغه ته دي او وائی چه زما روژه ده.

په هغه ذات مي دي قسم وی د چا په قبضه کښی چه د محمد ﷺ ساه ده، دروژه دار دخولي بد بوئی د الله تعالی په نزد باندې د مشک د خوشبویی نه ښه ده. روژه دار ته دوه قسمه خوشحالی ملاویري. یوه خوشحالی دروژه ماتی په وخت کښی، او کله به چه د قیامت په ورځ باندې خپل رب سره ملاویري نو دروژې په وجه باندې به ورته هلته هم خوشحالی حاصل شی. (بخاری و مسلم)

د بخاری په یو روایت کښی داهم دی چه الله تعالی فرمائی هغه خپله لوږه تنده او نفسانی خواهشات زما دپاره پریخودل، او ما

دپار دئی روژه اونیوله. هم زه به ددی خاص بدله ورکوم. دعام نیکی بدله لس چنده وی.

دمسلم روایت داسې دې چه دانسان دهر عمل بدله زیاتولو سره ورکولې شی، دنیکی بدله دلس چندونه اوؤسوؤپورې ده (خوروژه داسې نیکی ده چه ددی باره کنبی، الله تعالی فرمائی چه روژه خوزما دپاره خاص ده، اوهم زه به ددی خاص بدله ورکوم. حکه چه هغه خپل خواهشات اوخوراک شکاک زما دپاره پریخودل. روژه دارته دوه وخته خوشحالیږی ملاویږی، یودروژه ماتی وخت کنبی، اودویمه خوشحالی خپل رب سره دملاقات وخت کنبی. دروژې په وجه باندي خوله کنبی پیدا شوې بدبوئی دالله تعالی په نزد باندي دمشک دخوشبویی نه هم بهترده.

نصیحت نمبر ۱۱

توبه کوی

حضرت اغربن یسار المزنی رحمته الله نه روایت دی چه حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو. یا ایها الناس توبوا لی الله واستغفروه، فانی اتوب فی الیوم مائة مرة. (مسلم)

ای خلقو توبه او استغفار کوی، بی شکه زه په ورځ کنبی سل ځله توبه کوم.

حضرت ابوهریره رحمته الله فرمائی چه ماد حضور ﷺ نه دا اوریدلی دی. والله انی لاستغفر الله واتوب الیه فی الیوم اکثر من سبعین مرة. (بخاری)

په الله مې دې قسم وی! بی شکه زه یو ورځ کنبی داویا ځله نه زیات الله تعالی ته توبه او استغفار کوم.

حضرت ابو حمزه انس بن مالک الانصاری رضی اللہ عنہ کوم چه د حضور ﷺ خادم وو، دهغه نه روایت دی چه حضور ﷺ ارشاد اوفرمائیلو. الله تعالى دتوبې په وجه باندې دهغه سرې نه زیات خوشحالیږي د کوم نه چه اوښ ورک شوې وی اوبیا ورته یومیدان کښی ملاؤشی. (بخاری و مسلم)

دمسلم شریف په روایت کښی دی چه الله تعالى دخپل بنده په توبه باندې دهغه سرې نه زیات خوشحالیږي، کوم چه یو خشک میدان کښی په سورلی باندې وی، اودهغه نه سورلی ورکه شوې وی اوهغې باندې دخوراک خکاک سامان هم موجود وی. پس هغه دخپلې سورلۍ د نه مایوسه کیدوسره دیوې ونې لاندې کښی، اویوناساپه اووینی چه دهغه سورلی هغه سره خوا کښی ولاړه ده، هغه دهغې پرې اونیسې اودډیرې خوشحالی په وجه باندې اووائی، الله ته زما بنده ئي اوزه ستا خداي یم. بې شکه هغه دډیرې خوشحالی په وجه باندې غلطی اوکړه. (مسلم)

د حضرت ابو موسی اشعري رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور ﷺ ارشاد اوفرمائیلو.

ان الله تعالى یسط یده باللیل یتوب مسی النهار، ویسط یده بالنهار لیتوب مسی اللیل، حتی تطلع الشمس من مغربه. (مسلم)

بې شکه الله تعالى د شپې خپل لاس خوروی، چه په ورځ کښی گناه کونکې سرې توبه اوکړی. او په ورځ کښی خپل لاس خوروی چه د شپې گناه کونکې سرې توبه اوکړی. تردې چه نمر دمغرب د طرف نه راؤځی (او الله تعالى به هم داسې کوی)

د حضرت ابو سعید بن مالک بن سنان خدری رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ اوفرمائیل چه ستاسونه مخکښی تیر شوې

قومونو کښی یو سړی یو کم سل قتلونه کړي وو. اود خلقونه ئې
تپوس او کړوچه دې زمانه کښی دنیا کښی دتولونه غټ عالم
اوفاضل څوک دې؟ خلقو ورته دیوراهب باره کښی اووئیل، هغه
سړی راهب ته لاړواو ورته ئې اووئیل چه یو کم سل قتلونه مې کړي
دی، ایازمادپاره دتوبې څه گنجائش شته؟ راهب اووئیل چه
نا. هغه راهب هم قتل کړو، اود مقتولینو تعداد پوره سل شو. بیاني
تپوس او کړوچه دنیا کښی اوس څوک دتولونه غټ عالم دې؟
نوهغه ته دیو عالم پته ورکړې شوه، هغه، هغه ته لاړواو ورته ئې
اووئیل چه ماسل قتلونه کړي دی، ایازمادتوبې څه صورت شته؟
عالم ورته اووئیل چه ولې نه. ستاواستادتوبې مینځ کښی هیڅ
بندیز نشته. ته فلانکی ځای ته لاړشه، هلته دالله تعالی څه بندگان
دی، هغوی دالله تعالی په عبادت کښی مصروف وی، ته هم هغوی
سره دالله تعالی عبادت کښی مصروف شه، اوخیل وطن ته دواپس
تلوخیال دزړه نه اوباسه، چه هغه دبدی زمکه ده. هغه کس خودلې
شوی پته باندې روان شو. هغه په لار کښی ووپچه مرگ ورته راغې.
اودالله تعالی درحمت اودعذاب فرښتوپه خپلو کښی جهگره شوه
چه دده روح به څوک قبض کوی. درحمت ملائکو وئیل چه ده دزړه
نه توبه کړې وه اودالله تعالی عبادت دپاره راروان وو. خودعذاب
فرښتو وئیل چه ده خوتول عمر کښی یوه نیکی هم نه وه کړې. ددې
جهگرې فیصلې کولو دپاره یوه فرښته دیو ځانسته سړی په شکل
کښی هغوی ته راغله، هغه فرښته هغوی ثالث اومنلو. هغې
اووئیل چه زمکه ناپ کړی، دې چه کومې زمکې ته نزدې وی هم
هغې کښی شمیر کړی.

زمکه چه ناپ کړې شوه نونیک خلقوسره دملاویدو

فاصله نزدې وه، پس درحمت فرښتو دهغه روح واخستلو.

د صحیح یو روایت کښی دی چه دنیک خلقو طرف ته دهغه فاصله یو لیشت نژدې وه. په دې وجه باندې هغه هم هغوی کښی شمیر شو. هم د صحیح په یو روایت کښی دا اضافه هم ده چه اول الله تعالی دبد خلقوزمکې ته او وئیل چه ته خپله فاصله ډیره کړه، او دښه خلقوزمکې ته حکم او شو چه ته خپله فاصله کمه کړه، ددې نه پس زمکه ناپ کړې شوه، نو هغه دنیک خلقوزمکې ته یو لیشت نژدې وو. او دغه شان الله تعالی دهغه مغفرت او فرمائیلو. یو بل روایت کښی دی چه هغه سړی دمرگ وخت کښی په سینه باندې تلوسره دبد خلقو دزمکې نه لرې شوې وو.

نصیحت نمبر ۱۲

د اسلام په ارکانو باندې عمل کوئ

حضرت معاذ بن جبل رضی الله عنه فرمائی چه زه یوسف کښی حضور ﷺ سره ووم. یوه ورځ زه حضور ﷺ سره دسحروخت کښی روان ووم. ماعرض او کړو.

یا رسول الله ﷺ ماته څه داسې عمل او بنایي چه دهغې په ذریعه باندې زه جنت ته داخل شم، او ددوزخ نه لرې شم. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو. بې شکه تا ډیر غټ سوال کړې دې. دا هم هغه دپاره اسان دې، چا دپاره ئې چه الله تعالی اسان کړی. ته دالله تعالی عبادت کوه. او په څه خیز کښی هغه سره څوک شریک مه جوړوه، او مونځ قائم کړه، او زکوٰۃ ادا کوه، او درمضان روژې نیسه، او دبیت الله حج او کړه، بیایې او فرمائیل، چه ایازه تاته دخیر دروازي اونه بنایم؟

ما عرض او کړو. یا رسول الله ﷺ ولې نه؟ حضور ﷺ ارشاد

اوفرمائیلو. روزہ دھال دې، اوصدقه اودشپې مونځ ستا خطاگانې داسې ختموی، څنگه چه اوبه اور ختموی. بیا حضور ﷺ دالله تعالی ددې ارشاد تلاوت اوفرمائیلو:

«تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾»، (سوره السجده ۱۶، ۱۷)

بیا حضور ﷺ ارشاد اوفرمائیلو. ایازه تاته داسلام بنیاد، ددې ستنې، اوددې اوچتوالې اونه بنایم؟ ماعرض اوکړو، یار رسول الله ﷺ ولې نه.

حضور ﷺ خپلې ژبې طرف ته اشاره کولوسره اوفرمائیل. خپل ځان ددې نه اوساته، ماعرض اوکړو، ای رسول الله ﷺ کومې خبرې چه مونږ خپلو کښی کوو، ددې باره کښی به هم تپوس کولې شی؟ حضور ﷺ ارشاد اوفرمائیلو.

ثکلم امک. ستاموردې تابوجه اوگنړی. (ترمذی)

خلق په خوله باندي دنورو خلقو باره کښی خبرو کولوپه وجه باندي، دوزخ ته الته غورزولې شی.

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه روایت کوی چه حضور ﷺ ارشاد اوفرمائیلو.

ان الصدق يهدى الى البروان البريهدي الى الجنة وان الرجل يصدق حتى يكتب عندالله صديقوان لكذب يهدى الى الفجوروان الفجور يهدى الى الناروان الرجل ليكذب حتى يكتب عندالله كذابا.

(بخاری، مسلم)

بې شکه رښتیا د خیر لار ده. اود خیر لار جنت طرف بوتلل کوی

او کوم کس چه همیشه رښتیا وائی. دالله تعالی په دربار کښی
دهغه نوم صدیق لیکلې شی.
اوبې شکه دروغ دگناه په لارباندي روانول کوی، او گناه
دوزخ ته رسول کوی. او کله چه انسان دروغ وائی نو دالله تعالی په
نزدباندي هغه دټولونه غټ دروغژن شمیرلې شی.

نصیحت نمبر ۱۳

مور پلار سره ښه سلوک کوی!

دحضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه یوسړې حضور ﷺ ته
راغې او عرض ئې اوکړو، یا رسول الله ﷺ خلقو کښی دټولونه
زیات زما دښه سلوک څوک حق داردی، حضور ﷺ او فرمائیل،
ستامور. هغه تپوس اوکړو، بیا څوک؟ حضور ﷺ او فرمائیل
ستامور. هغه بیا عرض اوکړو، بیا څوک؟ حضور ﷺ او فرمائیل
ستامور، هغه بیا عرض اوکړو بیا څوک؟ حضور ﷺ او فرمائیل
ستا پلار. (بخاری و مسلم)

یو بل روایت کښی دحضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه
د حضور ﷺ نه تپوس او شو، یا رسول الله ﷺ زما دښه سلوک د
ټولونه زیات حق دار څوک دی؟ حضور ﷺ او فرمائیل ستامور،
بیاستامور، بیاستاپلار، بیاستا نزدې خپلوان، او
څوک چه څومره نزدې وی هم هغه هومره هغه حق داردی. (مسلم)

دحضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ
او فرمائیل چه هغه سړې دي او شرمیرې، هغه سړې دي او شرمیرې
هغه سړې دي او شرمیرې، چه هغه خپل مورپلار، یادوارو کښی
یود بوډاوالی حالت کښی اوموندل او د هغوی خدمت کولو سره

جنت ته داخل نه شو. (مسلم)

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه روایت کوی
سالت نبی صلی الله علیه وسلم ای العمل احب الی الله
تعالی قال: الصلوة علی وقتها قلت: ثم ای؟ قال: بر الوالدین قلت ثم
ای؟ قال: الجهاد فی سبیل الله. (متفق علیه)

ماد حضور ﷺ نه تپوس او کړوچه د الله تعالی کوم عمل
ډیر خوښ دي؟ حضور ﷺ او فرمائیل، په خپل وخت باندې مونځ
کول، ما عرض او کړو، ددې نه پس کوم یو؟ وې فرمائیل مورپلار
سره ښه سلوک، ما عرض او کړو، ددې نه پس، حضور ﷺ
او فرمائیل، د الله تعالی لار کښی جهاد کول. (بخاری، مسلم)
حضرت ابوهریره رضی الله عنه بیانوی چه حضور ﷺ او فرمائیل
لا یجزي ولد والدا الا ان یجده مملو کافیشتریه فیعتقه. (مسلم)

یوهلک هم دخپل مورپلار د (احساناتو) بدلنه نه شی ورکولې.
خوهغه کوم چه خپل مورپلار د غلامی د حالت نه ازاد کړی.
د حضرت عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه نه روایت دی چه
یوسړې دنبی کریم ﷺ خدمت کښی حاضر شو او وې وئیل زه
ستاسونه دهجرت او جهاد د پاره بیعت کول غواړم. اودهغې داجر
امید د الله تعالی نه ساتم.

حضور ﷺ او فرمائیل، چه ستا مورپلار کښی څوک
ژوندی شته؟ هغه او وئیل چه اود دواړه ژوندی دی. حضور ﷺ
او فرمائیل، ته الله تعالی نه اجرا و ثواب هم غواړې؟ وې وئیل
اوجی، حضور ﷺ ورته او فرمائیل چه مورپلار ته واپس لاړ شه
اودهغوی ښه طریقې سره خدمت او کړه. (بخاری، مسلم)

نصیحت نمبر ۱۴

د مونځ حفاظت کوه

د حضرت عبداللہ بن عمر رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ یوه ورځ د مونځ ذکر او فرمائیلو او وې فرمائیل چه څوک د مونځ حفاظت کوی مونځ به د قیامت په ورځ دهغه دخلاصی ذریعه جوړه شی. او څوک چه د دې حفاظت نه کوی، دهغه د پاره به نه څه نورو او نه څه حجت او نه دخلاصی ذریعه او دهغه حشر به د قیامت په ورځ دقارون، فرعون، هامان او ابی بن خلف سره وی. (مسند احمد)

د حضرت انس رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ باندي دمعراج په شپه باندي پنځوس مونځونه فرض شوې وو، بیا پنځه کرې شول، بیا د الله تعالی د طرف نه اواز راغې، ای محمد ﷺ زه خبره نه بدلوم. بې شکه تاسو د پاره دې پنځو مونځونو کښی د پنځوس مونځونو اجر دې. (بخاری، مسلم)

د حضرت ابوقتاده رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل چه الله تعالی فرمائی، ماستامت باندي پنځه مونځونه فرض کرې دی، او ما پخپله باندي وعده فرمائیله ده چه څوک داپه خپل وخت باندي ادا کړی زه به هغه جنت ته داخل کړم او څوک چه دانه ادا کوی، زما هغه سره هیڅ وعده نشته. (ابوداؤد)

د حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل، چه ماته او وایی که چرې تاسو کښی د چاد کور په دروازه کښی نه روی او هغه په هغې کښی روزانه پنځه ځله غسل کوی، نو ایا دهغه په بدن باندي به څه خیرې پاتې شی؟ صحابه کرام رضی اللہ عنہم عرض او کړو، چه بالکل به پرې پاتې نه شی، حضور ﷺ او فرمائیل

هم دامثال دپنځو وارو مونځونو هم دې، الله تعالى ددې په وجه باندې خطاگانې معاف کوي. (بخاری مسلم)

حضرت عمر بن سعید رضی اللہ عنہ فرمائی چه زه حضرت عثمان رضی اللہ عنہ سره ووم، هغوی لوته راؤ غوښتله، بیائي او فرمائیل چه مارسول الله صلی اللہ علیہ وسلم نه دا اوریدلې دی چه کوم مسلمان باندې د فرض مونځ وخت راشی او هغه ښه طریقی سره اودس او کړی او خشوع او خضوع سره مونځ ادا کړی نو هغه مونځ دهغه دپاره د تیرشوی ټولو گناهونو کفاره شی، خودا چه گناه کبیره نه وی. (ځکه چه هغه صرف توبې سره معاف کیږي) (مسلم)

حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ بیان فرمائی چه رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائیل:

الصلوات الخمس والجمعة الى الجمعة كفارة لما بينهن ما لم

تغش الكبائر. (مسلم)

پنځه وخته مونځونه اودیوې جمعې نه بلې جمعې پورې مونځونه ادا کول، ددې وخت کفاره ده، ترڅو پورې چه کبیره گناه اونه کړې شی.

حضرت عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ فرمائی چه ماد حضور صلی اللہ علیہ وسلم نه اوریدلې دی، چاچه دماسخوتن مونځ جماعت سره ادا کړو، لکه هغه چه نیمې شپې پورې عبادت او کړو، او چاچه دسحر مونځ هم جماعت ادا کړو، پس لکه هغه چه ټوله شپه عبادت او کړو. (مسلم)

او حضرت ابو موسی اشعر رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائیل چاچه دسحراو مازیگر مونځ ادا کړو، هغه جنت ته داخل شو. (بخاری مسلم)

حضرت جندب بن سفیان رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد او فرمائیلو.

من صلی الصبح فهو فی ذمة الله فانظريا ابن ادم لا یطلبنک
الله من ذمته بیشی. (مسلم)

کوم کس چه دسحرمونخ او کړی هغه دالله تعالی په حفاظت
کښی داخل شی. پس ای دادم اولاده! خیال کوه چرته الله تعالی تانه
خپل حفظ او امان کښی راتلو باره کښی تپوس اونه کړی.

حضرت ابوهریره رضی الله عنه بیانوی چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.
یتعاقب فیکم ملائكة بالیل وملائكة بالنهار ویجتمعون فی

صلوة الصبح و صلوة العصر ثم یعرج الذین باتوا فیکم فیسألهم الله.
واعلم بهم کیف ترکته بعبادی؟ فیقولون ترکنا هو و هم یصلون،
واتیناهم و هم یصلون. (بخاری، مسلم)

دشیپې او ورځې فرښتې وخت په وخت تاسوته راځی،
دهغوی یوځای کیدل دسخر او مازیگر دمونخ په وخت کښی وی،
کله چه دشیپې والا فرښتې واپس ځی نو الله تعالی دعلم لرلو
باوجود هغوی نه تپوس کوی چه زماندگان موکومی مشغلي
کښی مصروف پریخودل؟ هغوی جواب ورکوی چه کله مونږ راتلو
نوهغوی مونخ کښی مصروف وو، او کله چه مونږ ورغلي وو، نو
هغه وخت کښی هم هغوی مونخ کولو.

نصیحت نمبر ۱۵

بڼه اخلاقو سره ملاویري

د حضرت ابو درداء رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ
او فرمائیل چه د مومن په تله کښی به د قیامت په ورځ د بڼه اخلاقو
نه زیات وزنی خیزیل څه نه وی. او الله تعالی فحش او فضول خبرې
کونکونه خفه وی. (ابوداؤد)

د حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ
 او فرمائیل چه دتولونه مکمل ایمان والا هغه دې دچا اخلاق چه
 دتولونه بڼه وی او تاسو کښی دتولونه بڼه هغه دې کوم چه خپل
 کور و الو سره بڼه سلوک کوی. (ابوداؤد)

د حضرت جابر رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ
 او فرمائیل چه بې شکه تاسو کښی دتولونه زیات خوښ او د قیامت
 په ورځ باندي ماته دتولوزیات نزدې هغه کس وی دچا اخلاق چه
 دتولونه بڼه وی. اوزه به د قیامت په ورځ دتولونه زیات خفه دهغه
 کس نه یم، او مانه به دتولونه لرې هغه کس وی، کوم چه تکلف
 او قینج سره خبرې او کبر کوی. (ترمذی)

حضرت انس بن مالک رضی اللہ عنہ وائی چه:

مامست دیاجاً ولا حریرا لین من کف رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ولا شمت رائحة قط اطیب من رائحة رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ولقد خدمت رسول الله صلی الله علیه وسلم عشر سنین
 فما قال لی قط اف ولا قال لشی فعلته لم فعلته؟ ولا لشی لم افعله
 الا فعلت کذا. (بخاری، مسلم)

ما د حضور ﷺ دلاس دتلی نه زیات نرم رینم او حریر هم نه
 دی محسوس کړې. اونه د حضور ﷺ د خوشبوی نه بله څه
 خوشبوئی ما باندي بڼه لږیدلې ده. او مالس کاله متواتر د
 حضور ﷺ خدمت او کړو او دې دوران کښی حضور ﷺ ماته اف
 قدرې هم نه دی کړې، کوم کار به چه ما او کړو دهغې باره کښی ئې
 کله هم داسې نه دی وئیلې چه دادې ولې او کړو؟ او کوم کار به مې
 چه نه وو کړې دهغې باره کښی ئې کله هم نه دی فرمائیلې چه
 تا دا کار ولې اونه کړو.

حضرت عبداللہ بن عمرو بن عاص رضی اللہ عنہ بیان فرمائی
 لم یکن رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فاحشا ولا متفحشا:
 وکان یقول: ان من خیارکم احسنکم اخلاقا. (بخاری، مسلم)
 چہ حضور ﷺ بہ قصداً یا غلطی کبھی شہ بدہ خبرہ
 دخولی نہ ویستلہ اونہ بہ ئی خوبنولہ اوفرمائیل بہ ئی چہ بی شکہ
 تاسو کبھی بہتر ہغہ دی، دچاچہ اخلاق بنہ وی.

نصیحت نمبر ۱۶

د مونخ نہ پس دا دعا کوئی!

حضرت معاذ بن جبل رضی اللہ عنہ نہ روایت دی چہ رسول اللہ ﷺ
 زمالاس اونیولواووی فرمائیل ای معاذ! پہ اللہ می دی قسم وی زہ
 تاسرہ مینہ کوم.

حضرت معاذ رضی اللہ عنہ عرض اوکرو، یارسول اللہ ﷺ زمامور
 پلار دی تاباندی قربان وی، پہ اللہ می دی قسم وی زہ ہم تاسوسرہ
 مینہ کوم.

حضور ﷺ اوفرمائیل ای معاذ! زہ تاتہ نصیحت کوم چہ
 دهرمونخ نہ پس دا کلمی ضرور وایہ.

اللهم اعنی علی ذکرک وشکرک وحسن عبادتک.

ای اللہ ذکر، شکر او بنہ عبادت کبھی زمامددا و فرمایہ. (ابوداؤد)

حضرت ابوہریرہ رضی اللہ عنہ نہ روایت دی چہ رسول اللہ ﷺ

اوفرمائیل کوم کس چہ دهرمونخ نہ پس دری دیرش حکہ سبحان

اللہ دری دیرش خلہ الحمد للہ اودری دیرش خلہ اللہ اکبر وائی،

دایوکم سل شول، اویبادسلوپورہ کولودپارہ داالفاظ اووائی.

الا اله الا الله وحده لا شريك له. له الملك والحمد

وهو على كل شيء قدير. (مسلم)

نودهغه ټول گناهونه به معاف کړې شی، اگرچه هغه

د سمندر د زک برابر هم وی.

د حضرت سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول

الله ﷺ به د مونځ نه پس دې الفاظو سره پناه غوښتله.

اللهم اني اعوذ بك من الجبن واعوذ بك من البخل

واعوذ بك من ارذل العمر واعوذ بك من فتنة الدنيا وعذاب القبر.

ای الله زه دبزدلی او بخل نه ستا پناه غواړم، اوزه د ډیر

بود او الی نه ستا پناه غواړم، او د دنیا د فتنې نه پناه غواړم اوزه د قبر

د فتنې نه ستا پناه غواړم. (بخاری)

ام المؤمنین حضرت جویریة بنت الحارث رضی الله عنها فرمائی چه

حضور ﷺ زمانه د سحر د مونځ وخت کښی لاړو، اوزه خپل جانماز

باندي ناسته ووم، بیا حضور ﷺ د خاښت وخت کښی تشریف

راوړو، اوزه هم هغه ځای کښی ناسته ووم. حضور ﷺ او فرمائیل

چه کله زه ستانه تلم نو هغه وخت کښی هم ته دلته ناسته وې،

ما عرض او کړو او جی.

حضور ﷺ او فرمائیل.

قد قلت بعدك اربع كلمات ثلاث مرات لو وزنت بما قلت

منذ اليوم زنتهن سبحان الله وبحمده عدد خلقه ورضاء نفسه وزنة

عرشه ومداد كلماته.

تحقیق ما چه ستانه روستو کومې څلور کلمې وئیلی دی،

که چرې دهغې وزن دې ټولو سره او کړې شی کوم چه تان وئیلی

دی نو دهغې کلماتو وزن به ترې نه زیات شی.

هغه کلمات دادی

سبحان الله وبحمده عدد خلقه ورضا نفسه وزنة عرشه
ومداد كلماته.

حضرت ثوبان رضي الله عنه فرمائی چه

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا فرغ من صلوته
استغفر ثلاثا، وقال: اللهم انت السلام، ومنك السلام تباركت
يا ذا الجلال والاكرام قيل للاوزاعي: (هو احدى رواة الحديث، كيف
الاستغفار.....

مونخ نه فارغ كيدوسره به حضور ﷺ درې خله استغفار
فرمائيلو، اودا كلمات به ئې لوستل.

اللهم انت السلام ومنك السلام تباركت يا ذا الجلال والاكرام.

اي الله! ته سلامتې يئ، سلامتې هم ستانه ملاويدي شي،
اي دجلال او عزت مستحقه هم ستا ذات دبركت ذريعه ده.

امام اوزاعي رحمه الله كوم چه ددې حديث روايت كونكي دې،
نه تپوس او كړې شو، چه حضور ﷺ به استغفار څنگه فرمائيلو؟
هغوى او وئيل دې كلماتوسره. استغفر الله، استغفر الله.

مغيره بن شعبه رضي الله عنه فرمائی چه:

ان رسول الله صلى الله عليه وسلم كان اذا فرغ من الصلوة
وسلم قال: لا اله الا الله وحده لا شريك له، له الملك وله
الحمد وهو على كل شئ قدير، اللهم لا مانع لما اعطيت ولا معطي
لما منعت ولا ينفع ذا الجدمك الجدم. (بخارى، مسلم)

رسول الله ﷺ به چه كله دمونخ سلام اړولو، نوداد عابه ئې لوستله.
لا اله الا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على

کل شیء قدير، اللهم لا مانع لما اعطيت ولا معطي لما منعت ولا ينفع ذا الجدمك الجدم.

الله تعالى نه علاوه خوک د عبادت لائق نشته هغه يواخي دې دهغه خوک شریک نشته هر خیز دهغه ملکیت دې اود هر قسمه حمد او ثناء مستحق هم هغه دې. او هم هغه په هریو خیز باندې قدرت لرونکې دې.

نصیحت نمبر ۱۷

د الله تعالى ذکر کوی!

د حضرت عبدالله بن بسر رضی الله عنه نه روایت دی چه یوکس عرض او کړو، یا رسول الله ﷺ ما د پاره د اسلام حکمونه ډیر زیات شول، ماته تا سودخه داسې خیز حکم او کړی، چه هغه زه مضبوطی سره او نیسم.

حضور ﷺ او فرمائیل.

لا يزال لسانك رطبا من ذكر الله.

ستا ژبه همیشه د الله تعالى ذکر سره لونده پکار ده. (ترمذی)

د حضرت معاذ رضی الله عنه نه روایت دی چه یو صحابی د حضور ﷺ نه تپوس او کړو، چه مجاهدینو کښی د ډیر اجر و الاخوک دې؟ حضور ﷺ او فرمائیل.

اکثرهم لله تبارک وتعالی ذکر ا.

خوک چه هغوی کښی زیات د الله تعالى ذکر کوی.

هغوی تپوس او کړو، نیک خلقو کښی د ټولو نه زیات د اجر

مستحق خوک دې؟

حضور ﷺ او فرمائیل، خوک چه د الله تعالى ذکر زیات کوی.

بیا هغه د مونځ، زکوة، حج او صدقه د ټولو ذکر او کړو.
حضور ﷺ د ټولو باره کښی او فرمائیل، څوک چه د الله
تعالی ذکر زیات کوی.

دې او ریدوسره حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه حضرت عمر رضی الله عنه
ته او فرمائیل، ای ابو حفص رضی الله عنه ذکر کونکی خو ټول خیر یووړو
حضور ﷺ او فرمائیل، بالکل. (مسند احمد)

حضرت ابو موسیٰ اشعري رضی الله عنه فرمائی، چه حضور ﷺ
ارشاد او فرمائیلو چه:

مثل الذی یدکر به والذی لایذکره مثل الحی والمیت. (بخاری)
د خپل رب په ذکر کښی مشغول او درب د ذکر نه د غافل
مثال د ژوندی او مړ په شان دې.
او د مسلم په روایت کښی دی چه:
مثل البیت الذی یدکر الله فيه والبیت الذی لایذکر الله فيه
مثل الحی المیت.

کوم کور کښی چه د الله تعالی ذکر وی، او کوم کور چه د دې
نه محروم وی، دهغوی مثال د ژوندی او مړی په شان دې.
د حضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ ارشاد
او فرمائیلو.

يقول الله تعالى، انا عند ظن عبدي بي، وانا معه اذا ذكرني، فان
ذكر في نفسه ذكرته في نفسي وان ذكرني في ملأ ذكرته في ملأ
خير منهم. (بخاری مسلم)

الله تعالی فرمائی چه زما تعلق خپل بنده سره دهغه د خیال
مطابق دې، کوم خیال چه هغه زما باره کښی ساتی. او کله چه هغه
ما یادوی، زه دهغه سره یم. او که چرې هغه ما زړه کښی یادوی نوزه

هم هغه زړه کښی یادوم او که هغه زما ذکر په ډله کښی کوی نوره
هم دهغه ذکر په داسې ډلې کښی کوم، کوم چه دهغه د خلقونه
ډیر بهتر دی. (یعنی د فرستود ډله) (بخاری، مسلم)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه دا حدیث هم روایت دی. چه
حضور ﷺ او فرمائیل

سبق المفردون قالوا وما المفردون يا رسول الله قال: الذاكرون
الله كثيرا والذاكرات.

مفردون، مخکښی شول.

صحابه کرام رضی الله عنهم عرض او کړو. یا رسول الله! دا مفردون څوک دی؟

حضور ﷺ او فرمائیل: هغه سړی او ښځې کوم چه الله
تعالی ډیر یادوی. (مسلم)

نصیحت نمبر ۱۸

د خپل نفس اصلاح کوی!

حضرت زید ابوالخیر رضی الله عنه فرمائی چه ماعرض او کړو.
یا رسول الله ﷺ ماته او وایی چه الله تعالی کوم څیز سره د خیر اراده
کوی نودهغې څه نخښه وی؟

حضور ﷺ او فرمائیل ای زید! ستا د سحروخت کښی څه
حالت وو؟ ماعرض او کړو. ماته نیکی ښه ښکاریده، اودهغې ښه
کار کونکی هم. او که چرې مادهغه کار کولو قدرت لرلو نومابه
دهغې کولو کښی تندي کوله، او که چرې هغه مانه پاتې شوې وې
نوزه به خفه وې، اودهغې طرف ته به مې رجوع کوله.

حضور ﷺ او فرمائیل، پس دا هم هغه نخښه ده دهغه
سړی دپاره چا سره چه الله تعالی د خیر اراده او فرمائی. او که چرې

دالله تعالی ستادپاره دې نه علاوه اراده وې نوالله تعالی به تاته
هغه خیزدر کړې وې. (رزین)

دحضرت ابوایوب رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل
اربع من من سنن المرسلین الحیاء والتعطر، والنکاح،
والسواک. (ترمذی)

درسولانوسنتونو کښی خلورسنتونه دی

۱: حیاء ۲: خوشبوئی، عطرلرول. ۳: نکاح کول. ۴: مسواک کول
دحضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ درې
خله ارشاد او فرمائیلو، چه ایازه تاسوته اوونه وایم چه تاسو کښی
دتولونه بهترخوک دې اوبدترخوک دې؟

صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض او کړو. ولې نه؟
حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

خيرکم من یرجی خیره ویؤمن من شره، وشرکم من
لایرجی خیره ولا یؤمن شره. (ترمذی)

تاسو کښی بهترین هغه دې چه هغه نه دخیرامیداولرلې شی، او
دهغه دشرنه محفوظ پاتې شی، او تاسو کښی بدترهغه دې چه هغه
نه دخیرامیداونه ساتلې شی، اودهغه دشرنه محفوظ پاتې نه شی.
دحضرت ابوبکر رضی الله عنه نه روایت دی چه دحضور ﷺ نه
تپوس او کړې شو، خلقو کښی دتولونه بهترخوک دې؟

حضور ﷺ او فرمائیل.

من طال عمره وحسن عمله.

دچاچه عمر دپروې اودهغه اعمال ښه وی.

بیاتپوس او کړې شو، چه دتولونه بدترخوک دې؟

حضور ﷺ او فرمائیل.

من طال عمره وساء عمله. (ترمذی)
دچاچه عمر دیروی، اودهغه اعمال بدوی

نصیحت نمبر ۱۹: د الله تعالی اطاعت

کوی، اود گناهونونه خان ساتی!

حضرت ام انس رضی الله عنها عرض اوکړو، یا رسول الله ﷺ ماته نصیحت او فرمایي.

حضور ﷺ او فرمائیل، گناه پرېږده، بې شکه دادتولونه افضل هجرت دي، او فرائضوباندې عمل کوه، بې شکه دادتولونه افضل جهاد دي، اود الله تعالی ذکر دیرکوه، بې شکه ته دالله تعالی دربار کښی د ذکر نه زیات محبوب عمل بل نه شي پيش کولې. (طبرانی)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

الله تعالی فرمائی چه زما تعلق خپل بنده سره دهغه دخیال مطابق دي، کوم خیال چه هغه زما باره کښی ساتی. او کله چه هغه ما یادوی، زه دهغه سره یم. او که چرې هغه مازره کښی یادوی نوزه هم هغه زره کښی یادوم. او که هغه زما ذکر په ډله کښی کوی نوزه دهغه ذکر په بهتر ډله کښی کوم. او که چرې هغه زما طرف ته یولیشته نزدې راشی نوزه یو ذراع (یولاس) هغه ته نزدې کیږم، او که چرې هغه ماته یولاس نزدې راشی نوزه یوباغ (دوه لاسه) هغه ته نزدې کیږم. او که چرې هغه زما طرف ته راروان شی نوزما رحمت دهغه طرف ته په منډه ورځی. (بخاری)

حضرت امیر معاویه رضی الله عنه فرمائی چه یوخل حضور ﷺ د صحابه کرامو رضی الله عنهم په یوې ډلې باندې تیر شو، حضور ﷺ ترې نه

تپوس او فرمائیلو څه دپاره ناست یی؟
 ماعرض او کړو، چه مونږ دالله تعالی ذکر او دهغه تعریف
 دپاره ناست یو، چه هغه مونږ ته داسلام هدایت راکړو، او داسلام په
 ذریعه ئې په مونږ باندې احسان او کړو
 حضور ﷺ او فرمائیل، چه په الله قسم دې نه علاوه هیڅ
 وجه نشته؟

صاحبه کرامو ﷺ عرض او کړو، په الله موږ دې قسم وی:
 دې نه علاوه بله څه وجه نشته.

حضور ﷺ او فرمائیل چه: ما تاسونه دتهمت په وجه باندې
 حلف وانخستلو، خو جبرائیل علیه السلام ماته راغې او ماته ئې
 خبر راکړو، چه الله تعالی ستاسوپه وجه باندې دفریبتو مخکښی
 فخر کوی. (مسلم)

نصیحت نمبر ۲۰

د سحر دوه رکعتہ سنت کوی!

د حضرت عبدالله بن عمر رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه یوسړی
 حضور ﷺ ته عرض او کړو.

یا رسول الله ﷺ ماته داسې عمل او بنایې چه دهغې په وجه
 باندې الله تعالی ماته فائده راکړی. حضور ﷺ او فرمائیل: دسحر
 دوه سنت لازم کوه، ځکه چه دې کښی فضیلت دی. (طبرانی)

حضرت ابن عمر رضی اللہ عنہ نه یو روایت کښی دی چه مادر رسول
 الله ﷺ نه دا وریدلی دی چه دسحر پرمې دوه رکعتونه مه
 پرېږدی، ځکه چه دې کښی عطایانې ده.

د حضرت عائشې رضی اللہ عنہا نه روایت دی رسول الله ﷺ او فرمائیل.

ر کعتا الفجر خير من الدنيا وما فيها. (مسلم)

د سحر دوه رکعتہ سنت دتولي دنيا اودې کنبی چه خه دی
دهغي نه بهتر دی اود مسلم شریف په یو روایت کنبی دی چه دادوه
رکعتہ ماته دتولي دنیانه یر محبوب دی

ام المؤمنین حضرت عائشه صدیقہ رضی اللہ عنہا فرمائی
ان النبی صلی اللہ علیہ وسلم کان لا یدع اربعاً قبل
الظہر ور کعتین قبل الغرۃ. (بخاری)

چه حضور ﷺ د ماسپڅین نه مخکنبی خلور رکعتہ
اود سحر نه مخکنبی دوه رکعتہ کله هم نه دی پریخودلې
داروایت هم دام المؤمنین رضی اللہ عنہا نه روایت دې چه
لم یکن النبی صلی اللہ علیہ وسلم علی شیء من النوافل اشد
تعاهدا منه علی رکعتی الفجر.

رسول الله ﷺ به نفلو کنبی د سحر د سنتوپه شان پابندی
د بل یونفل مونخ هم نه کوله.

د حضرت ابو عبد الله بلال بن رباح رضی اللہ عنہ د الله تعالی د
رسول ﷺ مؤذن نه روایت دی چه زه د سحر د مونخ خبرور کولودپاره
یوه ورخ را غلم نوام المؤمنین حضرت عائشه صدیقہ رضی اللہ عنہا مانه دیو
خو خبروتپوس او کړو. ماهغي ته وئیل، او کله چه فارغ شوم نواومې
لیدل چه رنې اخوره شوې ده. بیاما حضور ﷺ ته خبرور کړو، چه
جماعت تیار دې، حضور ﷺ بهر ته تشریف راؤنه پو، نوپه دویم
خل مې ورته خبر او کړو، بیاخو دعادت مطابق حضور ﷺ په وخت
باندي حاضر شو. خوام المؤمنین چه مانه دکومو خبروتپوس کړې
وو، دهغي په وجه باندي ناوخته شوې وو، اود سحر رنې اخوره شوې
وه. حضور ﷺ چه جمات ته تشریف راؤړو نووې فرمائیل چه

ماد سحر سنت کول

معرض او کړو، چه هغه وخت کښی خوښه کفی رنراشوی وه
حضور ﷺ او فرمائیل که چرې دې نه زیاته رنراهم وی
نرمابه بیا هم دغه رکعتونه ادا کول، اطمینان سره به مې کول اوښه
طریقې سره به مې کول (ابوداؤد)

نصیحت نمبر ۲۱

د مونځ دوران کښی اخوا دیخوا مه گوری!

ام المؤمنین حضرت عائشه رضی الله عنها فرمائی:
سالت رسول الله صلى الله عليه وسلم عن التفات في الصلوة:
فقال: هو اختلاس يختلسه الشيطان من صلوة العبد. (بخاری)

چه مادر رسول الله ﷺ نه مونځ کښی داخو دیخوا کتوباره
کښی تپوس او کړوچه ددې څه حکم دې؟ حضور ﷺ او فرمائیل
چه داد شیطان ددهوکه کولویو طریقې ده، اودې سره هغه دانسان
توجه د مونځ نه بل طرف ته کړی.

د حضرت انس رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ ارشاد
او فرمائیلو یابنی ایاک والالتفات فی الصلاة فان الالتفات فی الصلاة
هلكة. (ترمذی)

زماځویه! مونځ کښی داخوادیخوا کتلونه ځان ساته، ځکه
چه مونځ کښی اخو دیخوا کتل هلاکت دې.

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل
کله چه انسان د مونځ دپاره اودریږی (راوی فرمائی چه
زماپه خیال داسې ئې او فرمائیل چه) هغه الله تعالی سره وی. کله

چه هغه بل طرف ته متوجه شی نوالله تعالیٰ فرمائی چه ته کوم
خوامتوجه کیږي؟ ایا زمانه د بهر طرف ته
ای دادم اولاده زما طرف ته متوجه شه. ځکه چه زه دهغه
نه بهنریم. د چا طرف ته چه متوجه کیږي (بزار)

نصیحت نمبر ۲۲

خپل ایمان کښی اخلاص پیدا کړئ!

حضرت معاذ بن جبل رضی الله عنه فرمائی چه زه یمن ته اولیرلې
شوم نوماعرض اوکړو، یارسول الله صلی الله علیه و آله ماته څه نصیحت
اوفرمايي. حضور صلی الله علیه و آله اوفرمائیل.

اخلاص دینک یکفیک العمل القلیل. (مسند حاکم)

خپل دین (دالله تعالیٰ) دپاره خالص کړه، بیابه تاته لږ عمل
کښی هم ډیره فائده وی.

حضرت ثوبان رضی الله عنه فرمائی چه مادرسول الله صلی الله علیه و آله نه دا اوریدلی دی.
طوبی للمخلصین اولئک مصابیح الهدی تنجلی عنهم کل
فتنة ظلماء. (بیهقی)

مبارک دي وی مخلصانوته، هغوی دهدایت ډیروي دی،
دهغوی په وجه باندي به هریوه پټه فتنه واضحه کیږي.

دحضرت ابواسامه رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله صلی الله علیه و آله
ارشاد اوفرمائیلو. ان الله عزوجل لا یقبل من العمل الا ما کان
خالصا بتغی به وجهه. (ابوداؤد)

بې شکه الله تعالیٰ صرف دخپل ځان دپاره کړي شوي
عمل نه علاوه بل څه نه قبلوی. اوصرف هغه عمل قبلوی په کوم
کښی چه اصل مقصد دالله تعالیٰ رضاوی.

حضرت عبدالرحمن بن ابوهريره رضی اللہ عنہ روایت کونکې دې،
 چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو
 ان الله لا ينظر الى اجسامكم والا الى صوركم. ولكن ينظر الى
 قلوبكم. (مسلم)

چه الله تعالى ستاسو مخونو او بدنونوته نه گوري، بلکه
 ستاسو زړونوته گوري.

حضرت ابو عباس عبدالله بن عباس رضی اللہ عنہ فرمائی چه رسول
 الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو، چه الله تعالى بنه والی او بد والی مقرر
 کړې دی، او دهر یو درجه ئې ښکاره طریقې سره مقرر کړې ده. پس
 کوم کس چه صرف د نیکۍ اراده او کړه او هغې باندې ئې عمل هم
 اونه کړو، بیا هم الله تعالى هغه ته دیوې مکمل نیکۍ ثواب
 ورکوي، او که چرې هغه دارادې نه پس هغه نیکۍ باندې عمل هم
 او کړو، نو دلس نیکو برابر ثواب ورته ملاویرې. د ازیاتوالي او وۀ
 سوه چنده پورې یاد دې نه هم زیاتیرې.

او که چرې د بدۍ اراده او کړې خو هغې باندې عمل اونه
 کړی نو الله تعالى هغې باندې هم هغه دیوې نیکۍ ثواب ورکړی،
 او که چرې هغه دارادې نه پس هغې باندې عمل هم او کړی نو هغه
 دیوې بدۍ برابر لیکلې شی. (بخاری، مسلم)

نصیحت نمبر ۲۳

که هر څنگه حاجت پېښ شي نو دا عمل کوي!

د حضرت عبدالله بن ابی اوفی رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول
 الله ﷺ او فرمائیل.

د چا چه الله تعالى طرف ته څه حاجت وی یا د انسان طرف ته ئې

حاجت وی نو هغه ته پکار دی چه ښه طریقی سره اودس او کړی
بیادوه رکعت او کړی بیادالله تعالی حمد او ثناء بیان کړی او ښی
کریم ﷺ باندې درودلو ستلونه پس دادعا او کړی

لا اله الا الله الحليم الكريم، سبحان الله رب العرش العظيم الحمد لله
رب العالمين، اسالك موجبات رحمتك، وعزائم مغفرتك والغنيمة
من كل بر، والسلامة من كل اثم، لا تدع لي ذنبا الا غفرتة، ولا هما الا
فرجته، ولا حاجة هي لك رضا الا قضيتها يا ارحم الراحمين. (ترمذی)
دالله تعالی نه علاوه څوک هم د عبادت لائق نشته، چه هغه
معاف کونکې اوسخی دې. پاک دې الله اود عرش مالک دې. ټول
تعریفونه دالله تعالی دپاره دی او هغه دټولو جهانونو مالک دې. اې
الله زه تانه ستادرحمت اوستاد مغفرت ذریعې غواړم اود هریوې
نیکی فائدي او هریوې گناه نه سلامتې غواړم. زما ټول گناهونه
معاف او فرمایه، اوزما ټولې پریشانۍ لرې کړه. اوزما ضرورتونه
کومو باندې چه ته راضی یی، پوره کړه، اې دټولونه زیات رحم
کونکيه.

اوا بن ماجه کښی داهم ذکر شوی دی چه بیاددین اودنیا
باره کښی کوم سوال او کړی هغه ورکولې شی.

صلوة حاجات اود هغې دعا

حضرت عثمان بن حنیف رضی الله عنه نه روایت دی چه یوړوند
صحابی دحضور ﷺ په خدمت کښی حاضر شو او عرض ئې او کړو.
یا رسول الله ﷺ ما دپاره الله تعالی ته دعا او فرمایي، چه
الله تعالی ماته نظر را کړی حضور ﷺ او فرمائیل.
ایازه تادپاره دعا او کړم، هغه عرض او کړو، یا رسول الله ﷺ زما

نظر ختمیدل ماته دیر تکلیف رسوی حضور ﷺ ورته او فرمائیل.
 لار شه اودس او کره، دوه رکعته مونخ او کره اوبیا او وایه
 اللهم انی اسالک واتوجه الیک بنبی محمد صلی الله علیه
 وسلم نبی الرحمة، یا محمد انی اتوجه الی ربی بک ان یکشف لی عن
 بصری، اللهم شفعه فی وشفعنی فی نفسی. (ترمذی)

ای الله! زه تانه سوال کوم اوستا طرف ته دنبی، در حمت
 دنبی په ذریعه باندې متوجه کیږم. ای محمد ﷺ زه ستا په وسیله
 باندې الله تعالی طرف ته متوجه کیږم، چه هغه ماته خپل نظر
 واپس کړی. ای الله! دازما په حق کښې شفیع او گرځو، او ما دخپل
 ذات دپاره شفیع جوړ کړی. بیا هغه لار و او الله تعالی هغه ته نظر
 واپس کړو.

نصیحت نمبر ۲۴

د نفس د آفتونو نه ځان اوساتی

حضرت ابوذر رضی الله عنه فرمائی چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.
 درې کسان داسې دی چه الله تعالی به د قیامت په ورځ
 باندې هغوی سره خبرې نه کوی، او هغوی ته به در حمت په نظر
 باندې نه گوری، اونه به هغوی پاکوی او هغوی دپاره دردناک
 عذاب دي. حضور ﷺ دا ارشاد درې ځله او فرمائیلو
 ماعرض او کړو، او گناهکار او بد قسمته خلق څوک دی؟
 حضور ﷺ او فرمائیل.

د کبر په وجه باندې پینځې د گیتونه لاندې کونکې، احسان
 کولونه پس وریا دول، او د دروغو قسمونه خوړلو سره خپل مال
 خرڅونکې. (مسلم)

د حضرت ابو بکره اسلمی رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول
الله ﷺ ارشاد اوفرمائیلو

کثر ما اخاف علیکم شهوات الفی فی بطونکم و فروجکم
و مضلات الفتن. (ابن)

ماته ستاسو باره کښی د ټولونه زیاته ویره ستاسو د خیتو
او شرمگاه د شهوت او گمراه کونکو فتنونه ده

د حضرت جابر بن عبد الله رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول
الله ﷺ ارشاد اوفرمائیلو

د ظلم نه ځان ساتی، ځکه چه ظلم به د قیامت په ورځ
د تیارو په شکل کښی وی او د بخل نه ځان ساتی ځکه چه بخل
ستاسونه مخکښی خلق هلاک کړل. دې بخل هغوی په دې خبره
باندي راضی کړل چه هغوی د خلقو وینې توی کړی او حرام کړې
شوی څیزونه حلال او گنړی.

د حضرت جندب رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه رسول الله ﷺ ارشاد
اوفرمائیلو.

چاچه د چا عیب ښکاره کړو، الله تعالی به دهغه عیبونه
ښکاره کړی. او چاچه ریاکاری او کره الله تعالی به هم هغه سره هم
داسې معامله اوفرمائی. (بخاری، مسلم)

نصیحت نمبر ۲۵: څوک چه د الله په

نوم باندي او غواړی هغه ته ورکوی

د حضرت جابر رضی اللہ عنہ نه اوسوي نسخې کښی د حضرت
عبد الله بن عمر رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ اوفرمائیل،
څوک چه د الله تعالی پناه او غواړی هغه ته پناه ورکوی، او څوک چه

د الله تعالى په نوم باندې او غواړي هغه ته ورکوي، او څوک چه تاسو ته دعوت درکړي نو دهغه دعوت قبلوي. او څوک چه تاسو سره نیکي او کړي، نو دهغې بدله ورکوي. که تاسو دهغې بدله نه شي ورکولې نو هغه ته دومره دعا او کړي چه تاسو او گنډې چه تاسو دهغې بدله ورکړه. (ابوداؤد)

د الله تعالى په نوم باندې سوال مه کوي!

د حضرت رافع رضي الله عنه غلام عبیده رضي الله عنه د حضرت رافع رضي الله عنه نه روایت کړي دي چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائيلو. څوک چه د الله تعالى په نوم باندې سوال کوي هغه لعنتي دي. او هغه هم لعنتي دي، چانه چه د الله تعالى په نوم باندې سوال او کړي شي او هغه غوښتونکي ته انکار او کړي. (طبراني)

د حضرت جابر بن عبد الله رضي الله عنه نه روایت دي چه رسول الله ﷺ او فرمائيل.

لا یسئل بوجه الله الا الجنة. (ابوداؤد)

د الله تعالى په واسطه باندې هيڅ هم مه غواړي، سوا د جنت نه.

نصیحت نمبر ۲۶

سوره فاتحه لولي!

حضرت ابوهريره رضي الله عنه فرمائي چه ما رسول الله ﷺ نه دا اوریدلې دي چه الله تعالى فرمائي، مامونخ دخپل بنده او ځان مینځ کښي دوه حصو کښي تقسیم کړي دي، اوزما د بنده دپاره هغه دي، څه چه هغه غواړي.

او یو روایت کښي دي چه سورة فاتحه نیم زما دپاره دي اونیم

زما دبنده دپاره دې کله چه بنده وائی الحمد لله رب العالمین. نوالله
 تعالی فرمائی حمدنی عبدی زما بنده زما تعریف او کړو. او کله چه
 وائی الرحمن الرحیم نوالله تعالی فرمائی اثنی علی عبدی زما بنده
 زما ثناء بیان کړه. او کله چه وائی مالک يوم الدين نوالله تعالی
 فرمائی مجدنی عبدی زما بنده زما بزرگی بیان کړه، او کله چه وائی
 ایاک نعبد و ایاک نستعین. نوالله تعالی فرمائی هذابینی و بین عبدی
 و لعبدی ماسال زما اوزما دبنده مینځ کښی معامله ده اوزما دبنده
 دپاره هغه څه دی، څه چه هغه او غوښتل. او کله چه بنده وائی
 اهدنا الصراط المستقیم نوالله تعالی فرمائی هذا العبدی و لعبدی
 ماسال دازما دبنده دپاره دې، اودهغه دپاره هغه څه دی څه چه هغه
 او غوښتل. (مسلم)

حضرت ابو سعید بن معلی رضی الله عنه فرمائی چه ماجمات کښی
 مونځ کولو چه ماته نبی کریم ﷺ اواز او کړو، نو ما جواب ورنه کړو.
 بیازه د حضور ﷺ خدمت کښی حاضر شوم او عرض مې
 او کړو یا رسول الله ﷺ ما مونځ کولو. نبی کریم ﷺ او فرمائیل
 استجبوا لله وللرسول اذا دعاکم. بیائی او فرمائیل چه زه به تاته د
 جمات نه وتلونه مخکښی دقران کریم دتولونه اعلی سورت بنسائم.
 بیائی زما لاس او نیولوا و کله چه مونږ دجمات نه وتلو، نو ما عرض
 او کړو یا رسول الله ﷺ تا سوفرمائیلې و وچه زه به تاته دقران د
 تولونه اعلی سورت بنسائم حضور ﷺ او فرمائیل الحمد لله رب
 العالمین. کوم چه سبع المثانی او قران مجید کښی دې ماته را کړې شو.
 (بخاری)

نصیحت نمبر ۲۸: د لاندې ورکړې

شوي سورتونو تلاوت پیرکوي!

د حضرت انس رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ خپلو صحابه کرامو رضی الله عنهم کینی یو صحابی ته او فرمائیل:

ای فلانکيه! ایا تانکاح کړې ده؟ هغه عرض او کړو یا رسول الله! مانکاح نه ده کړې ماسره د واده دپاره هیڅ نشته. حضور ﷺ او فرمائیل تاسره قل هو الله احد نشته؟ هغه عرض او کړو، ولې نه؟ حضور ﷺ او فرمائیل دادقران دریمه حصه ده. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو ایا تاسره اذاجاء نصر الله والفتح نشته؟ هغه عرض او کړو، ولې نشته. حضور ﷺ او فرمائیل دادقران څلورمه حصه ده. حضور ﷺ بیا او فرمائیل ایا تاسره قل یا ایها الکفرون نشته؟ هغه عرض او کړو ولې نشته. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو دا څلورمه حصه قران دی. حضور ﷺ بیا او فرمائیل ایا تاسره اذالزلت الارض زلزالها نشته؟ هغه عرض او کړو ولې نشته. حضور ﷺ او فرمائیل دا څلورمه حصه قران دی. پس ته واده او کړه، واده او کړه. (ترمذی)

د سورة اخلاص، اوسورة بقره اخری

ایتونو اود ایت الكرسي فضائل

حضرت معاذ بن انس رضی الله عنه روایت کوي چه حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

چاچه قل هو الله احد لس حله مکمل اولوستلو، نوالله تعالی

هغه دپاره جنت کښی یو محل جوړوی.

حضرت عمر بن خطاب رضی الله عنه عرض او کړو، یا رسول الله ﷺ! بیاخوبه زموږ محلونه ډیر زیات وی. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو، الله تعالی پاکیزه او ډیر ور کونکې دې. (مسند احمد)

د حضرت ابوذر رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

ان الله ختم سورة البقرة بايتين اعطانيهما من كثره الذي تحت العرش فتعلموهن وعلموهن نساءكم وابناءكم فانهما صلوة وقران ودعاء. (مسند حاکم)

الله تعالی دسوره بقره اخري دوه ایتونه دعرش نه لاندې خزانې نه را کړې دی. پس تاسو د زده کړې او خپلو ښځو او بچوته ئې اوښایئ، ځکه چه هغه مونځ هم دې، ، قران هم اود عاهم.

د حضرت عائشې رضی الله عنها نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ یوسړې دیولنځرا میرجوړ کړو. کله به چه هغه خپلو ملگرو ته مونځ ور کولونو هغې کښی به ئې قل هو الله احد وئیلو. پس کله چه هغوی واپس راغلل نو هغوی نبی کریم ﷺ ته ددې ذکر او کړو.

حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو، دهغه تپوس او کړې، چه هغه به داسې ولې کول. پس هغوی دهغه نه تپوس او کړو. نو هغه جواب ور کړو. ځکه چه دې سورت کښی دالله تعالی صفت دې، اوزه دا وئیل خوښوم.

حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو، هغه او وایه چه الله تعالی هم دا خوښوی. (بخاری)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ زه درمضان دزکوة محافظ جوړ کړم. پس یوسړې راغې اودهغې نه ئې

خوراک اوچت کرو. ماهغه اونيو لو اوورته مې اووئيل چه زه تارسول الله ﷺ ته بوخم هغه اووئيل چه زه حاجت مندیم زما بچی هم دی اوماته ډیر سخت ضرورت دی. پس مادهغه لاریږيخوده. زه دسحر وخت کښی دحضور ﷺ په خدمت کښی حاضر شوم.

حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو، ستادشپې دقیدی څه اوشول؟ ماعرض اوکړو، یارسول الله! هغه دخپلې ښځې اوبچو دضرورت وئیلې وو. پس ماهغه باندي رحم اوکړو او هغه مې پریخودو. حضور ﷺ او فرمائیل هغه تاته دروغ وئیلې وو، هغه بیاراشی. پس ماڅوکیداری کوله. هغه راغې اودخوراک نه ئې څه اخستل، ماهغه ته اووئيل چه زه تاحضور ﷺ وړاندې کوم. هغه اووئيل ماپریږده، زه ضرورت مندیم، زما بچی هم دی زه به بیانه راځم. پس ماهغه باندي رحم اوکړو، اودهغه لارمې پریخوده، سحر مانه بیا حضور ﷺ تپوس اوکړو، ای ابوهریره! ستادبیگاني قیدی څه اوشول؟

ماعرض اوکړو، یارسول الله ﷺ هغه دخپلې ښځې اود بچو دضرورت اووئيل. پس ماهغه باندي رحم اوکړو او هغه مې پریخودو. نبی کریم ﷺ او فرمائیل هغه تاته دروغ اووئيل، هغه به بیاراشی. پس ما بیاڅوکیداری کوله. هغه راغې اودخوراک ئې اوچتولو، پس ماهغه اونيو لو، اوورته مې اووئيل چه تابه ضروردنبی کریم ﷺ خدمت کښی حاضروم. دا دریم اواخری ځل دی، ته داوائې چه زه به بیانه راځم. ته به بیاراشی، هغه اووئيل چه ماپریږده زه به تاته داسې کلمې او ښائیم چه دهغې په ذریعه باندي به الله تعالی تاته فائده درکړی. ما اووئيل چه هغه کومې دی، هغه اووئيل کله چه ته خپلې بستري ته ځې نوایت الکرسی وایه. نو دالله تعالی دطرف نه به یومحافظ ستاحفاظت کوی، اودسحرپورې به

شیطان ستا خواته هم نه شی راتلې. ماهغه پریخود و او سحر ماته حضور ﷺ او فرمائیل، چه ستا د شپې د قیدی څه او شول؟ ما عرض او کړو یا رسول الله ﷺ هغه دخپل خیال مطابق ماته څه کلمې او خودلې چه د دې په ذریعه باندې به الله تعالی ماته فائده را کړي حضور ﷺ او فرمائیل هغه کومې دي؟ ما عرض او کړو چه هغه ماته او وئیل، چه کله ته اوده کیرې نوته د شروع نه اخیږي ایت الکرسی لوله الله لا اله الا هو الحی القيوم الخ. هغه ماته او وئیل چه د الله تعالی د طرف نه به یو محافظ ستا حفاظت کوي. او سحر پوري به تاته شیطان بالکل نه راځي. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو. هغه تاته رښتیا او وئیل او هغه پخپله باندې دروغ ژن دي. ای ابوهریره! تاته پته شته چه درې ورځې تا چاسره خبرې کولې. ما عرض او کړو. نا. حضور ﷺ او فرمائیل چه هغه شیطان وو. (بخاری)

حضرت ابی بن کعب رضی الله عنه روایت فرمائی چه دهغه پلار هغوی ته او وئیل چه هغوی سره یوه ټوکړی وه، په هغې کښی به ئې کهجوري اچولې. او دهغې حفاظت به ئې کولو. هغوی اولیدل چه هغې ټوکړی نه کهجوري کمیرې. پس هغوی یوه شپه دهغې څوکیداری او کړه نو دیو بالغ هلک په شان یو ځناور راغې. هغه فرمائی چه ما سلام او کړو، هغه جواب را کړو. بیا ورته ما او وئیل چه ته څوک یی، انسان که پیرې؟ هغه او وئیل چه پیرې. ما ورته او وئیل چه ماته خپل لاس او بڼایه، دهغه لاس د سپې په شان وو، او ویخته ئې د سپې دویخته په شان وو. ما او وئیل چه د پیرې دي. هغه او وئیل چه پیریا نوته پته ده چه هغوی کښی زما په شان طاقتور بل څوک نشته. ما ورته او وئیل چه تاته د داسې کولو چا وئیلی دي؟ هغه او وئیل چه ماته پته لږیدلې ده چه تا سو صدقه خوښوی، ما او غوښتل چه زه ستا سود خوراک نه واخلم. ما هغه ته او وئیل چه

تاسو پیریا نونه به مونږ کوم یو څیز بیچ کوی، هغه او وئیل ایت
الکرسی پلار صاحب می فرمائی چه ماهغه پریخودو. سحر می
پلار صاحب د حضور ﷺ خدمت کښی حاضر شو او حضور ﷺ ته
ئی او وئیل نو حضور ﷺ او فرمائیل چه هغه خبیث رښتیا وئیلی
دی (ابن حبان)

د سورة اخلاص او معوذتین فضیلت

حضرت معاذ بن عبدالله بن حبيب دخپل پلار نه روایت
کوی چه هغوی او فرمائیل چه یوه یوخل مونږ د باران والا شپې په
تیاره کښی او وتلو. مونږ د حضور ﷺ په تلاش کښی وو، چه هغوی
مونږ ته مونځ را کړی. پس مونږ ته حضور ﷺ ملاؤ شو. حضور ﷺ
او فرمائیل، قل (او وایه)، او نور ئی هیڅ هم اونه فرمائیل، بیائی
او فرمائیل قل، (او وایه) او بیائی نورڅه اونه فرمائیل. بیائی
او فرمائیل، قل، (او وایه) ما عرض او کړو یا رسول الله ﷺ زه څه
او وایم؟ حضور ﷺ او فرمائیل قل هو الله احد او اخری دواړه قل
سحر او ما بنام درې درې ځله وایه. دابه تاته دهر یو څیز نه فائده
مندوی. (ابوداؤد)

د حضرت عقبه بن عامر رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول
الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

الم تر ايات انزلت الليلة لم ير مثلهن قل اعوذ برب الفلق وقل
اعوذ برب الناس. (مسلم)

ایا تاسو د شپې نازل شوي ایتونونه خبر نه یی، چه د دې مثال نه
دی لیدلې شوي. قل اعوذ برب الفلق او قل اعوذ برب الناس.
او هم د مسلم شریف الفاظ دی چه حضرت عقبه رضی الله عنه فرمائی

چه زه د سفر دوران کښی حضور ﷺ نه مخکښی ناست ووم. چه حضور ﷺ او فرمائیل. ای عقبه! ایازه تاته هغه سورتونه اونه بنایه. کوم چه لوستلې کیدونکی سورتونو کښی بهترین دی، بیا حضور ﷺ ماته قل اعوذ برب الفلق او قل اعوذ برب الناس او خودل. د حضرت عقبه بن عامر رضی الله عنه نه روایت دی چه یو ځل زه حضور ﷺ د جحفه او بواپه مینځ کښی روان ووم، چه مونږ طوفان اوتیره کښی گیر شو. پس حضور ﷺ د قل اعوذ برب الفلق او د قل اعوذ برب الناس په ذریعه باندې پناه او غوښتله، او وې فرمائیل ای عقبه! ددې دواړو سورتونو په ذریعه باندې د الله تعالی نه پناه غواړه. یو پناه غوښتونکی هم ددې سورتونو په ذریعه باندې غوښتلې شوې پناه په شان پناه نه ده غوښتلې. حضرت عقبه رضی الله عنه فرمائی چه ما د حضور ﷺ نه اوریدلی دی چه دې دواړو سورتونو سره مونځ کښی آمین وایي. (ابوداؤد)

د حضرت جابر بن عبد الله رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ او فرمائیل اقراء یا جابر ای جابروایه. ماعرض او کرو زما موریلاردې تاسو باندې قربان شی، څه اوویم. حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو. قل اعوذ برب الفلق او قل اعوذ برب الناس. مادادواړه اولوستل نو حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو. دادواړه لوله، اوته ددې دواړو په شان بل سورت نه شی لوستلې. (نسائی)

نصیحت نمبر ۲۸

سنت ژوندی کوي!

حضرت عمرو بن عوف رضی الله عنه فرمائی چه نبی کریم ﷺ حضرت بلال بن حارث رضی الله عنه ته یوه ورځ او فرمائیل. ای ابوبلال پوهه

شه هغوی عرض او کړو یا رسول الله ﷺ څه باندې؟ حضور ﷺ او فرمائیل خبره اراوسه! چاچه زما مړ شوې سنت ژوندې کړو نو هغه ته به هغه سنت باندې د عمل کونکو مطابق ثواب ملاوېږي او د عمل کونکي په ثواب کښي به هم کمې نه راځي.

او چاچه د گمراه کولو بدعت شروع کړو، نو هغه نه به الله تعالی او د هغه رسول ﷺ راضي نه شي. او هغې باندې د عمل کونکو په گناهونو کښي به هم کمې نه راځي. (ترمذی)

د حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

من تمسک عند فساد امتی فله اجر مائة شهید. (بیهقی)

زما کوم امتی چه د فساد په وخت کښي زما سنت باندې عمل کوي. دهغه دپاره د سلو (۱۰۰) شهیدانو ثواب دي.

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ

او فرمائیل فله اجر شهید نو دهغه دپاره د شهیدانو ثواب دي. (بیهقی)

حضرت عریاض بن ساریه رضی الله عنه روایت کونکې دي چه رسول الله ﷺ داسې خائسته او اثر کونکي انداز کښي وعظ

او فرمائیلو، چه زموږ د سترگونه او ښکې روانې شوې، زړونو کښي موویره ویره پیدا شوه. موږ عرض او کړو یا رسول الله ﷺ داسې ښکاری چه دا اخری وعظ وی. موږ ته نور نصیحتونه هم او فرمایي.

حضور ﷺ او فرمائیل زه تاسوته د الله تعالی نه دویریدو وصیت کوم. که تاسوته (حکم کونکې) څوک حبشی غلام ستاسو حاکم او امیر جوړ کړې شي. تاسو کښي چه زمانه پس څوک ژوندې وی هغه به ډیر زیات اختلافات او ویني. هغه وخت کښي تاسو باندې لازم دی چه زما سنت او زمانه هدایت اخستونکو خلفاء طریقه خپله

کړی، او دهغوی طریقې مضبوطې سر د اونیسی دین کښی دنوی
خبر وپیدا کولونه خان ساتی، ځکه چه هر یو بدعت گمراهی ده
(ابوداؤد، ترمذی)

نصیحت نمبر ۲۹

دنيا کښی زهد اختیار کړئ!

د حضرت ابو عباس سهل بن سعد الساعدي رضی الله عنه نه روایت دی چه
یو سړې دنبی کریم ﷺ په خدمت کښی حاضر شو او عرض ئې او کړو
یا رسول الله ﷺ داسې عمل طرف ته زما را هنمائی او فرمائی چه
کله زه هغه کوم نوچه الله تعالی او ټول خلق ما خوښوی.
حضور ﷺ او فرمائیل.

ازهد فی الدنیا یحبکم الله و ازهد فیما عند الناس یحبک الناس. (ابن ماجه)
دنیا کښی زهد اختیار کړه، الله تعالی به تاسره مینه کوی، او څه چه
خلقوسره دی هغې کښی زهد اختیار کړه، خلق به تاسره مینه کوی.

دنبی کریم ﷺ په دنيا کښی زهد

د حضرت عبد الله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول
الله ﷺ په چتهایې باندي ملاست وو. بیا بیدار شو، نو د حضور ﷺ
په ملا باندي د چتهایې نخښې وې. مونږ عرض او کړو، یا رسول
الله ﷺ که چرې مونږ تاسو د پاره نرمه بستره پیدا کړو؟ رسول
الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

مالی وللدنیا ما انافی الدنیا لا کراکب استظل تحت شجرة ثم
راح وترکها. (ترمذی)

زما د پاره دنیا نه ده. زما مثال خودنیا کښی دیو مسافر په شان دی،

چه هغه دیوی ونې لاندې خورې اوموندلو، اوارام ئې اوکړو،
اوبیانې هغه پریخود.

د حضرت عبید الله بن محسن الانصاری الخطمی رضی الله عنه نه
روایت دی چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

من اصبح منکم امنافی سربه معافی جسده، عنده قوت یومه
فکانما حیزت له الدنیا بحذا فیرها. (ترمذی)

تاسو کښی چه کوم کس د سحروخت کښی خپل نفس، زړه
اود کوروالا د طرف نه دامن په حالت کښی وی، دهغه بدن هم
تندرست وی، او هغه سره دهغې ورځې رزق هم وی نولکه چه هغه
ته د ټول سامان سره دنیا ورکړې شوې.

د حضرت سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه نه روایت دی چه دنبی
کریم ﷺ په خدمت کښی یوسړې حاضر شو او عرض ئې اوکړو
یا رسول الله ﷺ ماته وړو کې شان وصیت اوکړی.
حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

علیک بالایاس مما فی ایدی الناس وایاک والطمع فانه
فقر حاضر وایاک وما یعتذر منه. (حاکم، بیهقی)

خلقو سره چه څه دی دهغې نه مایوسه شه، اود طمعې نه
ځان ساته ځکه چه دې کښی فقر دې، اوداسې کار ونونه ځان ساته
د کومو په وجه باندې چه معافی غوښتل وی.

د حضرت عبد الله بن عمر رضی الله عنه نه روایت دی چه رسول
الله ﷺ زما دواړه اوږې او نیولې اووې فرمائیل.
کن فی الدنیا کانک غریب او عابر سبیل.

دنیا کښی د مسافر په شان اوسیزه، بلکه لار باندې د
تلونکي سړي په شان.

حضرت ابن عمر رضی اللہ عنہما به فرمائیل چه کله ما بنام شی
نوسحر باندې نظر مه کوه او کله چه سحرشی نوم بنام ته نظر مه
کوه. او دخپل صحت په وخت کښی د مرض دپاره څه حاصل کړه
او خپل ژوند کښی د مرگ دپاره حاصل کړه. (بخاری)

د حضرت جابر بن عبد الله رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه یو ځل
حضور ﷺ بازار کښی روان وو، او یو طرف ته او بل طرف ته ترې نه
صحابه کرام رضی اللہ عنہم روان وو، حضور ﷺ د یوې چیلۍ بچی باندې
تیر شو، چه دهغې دواړه غوږونه د یرواړه وو. حضور ﷺ هغه
د غوږونو نه اونیولواور اوچت ئې کړو، اوصحابه کرامو رضی اللہ عنہم ته ئې
اوفرمائیل تاسو کښی به څوک داپه یو درهم باندې اخستل
خوښوی، ټولو صحابه کرامو رضی اللہ عنہم عرض اوکړو چه مونږ کښی څوک
هم داپه هیڅ قیمت باندې اخستل نه خوښوی. اومونږ به دې باندې
څه کوو؟

بیا حضور ﷺ اوفرمائیل چه مفت ئې څوک اخستل
خوښوی؟ ټولو اووئیل چه په الله مودې قسم وی که چرې دا ژوندې
هم وې نو دې کښی عیب وو. ددې دواړه غوږونه د نیشته برابر دی.
او اوس خود امر هم دې، زمونږ دڅه کاردې؟ دې باندې حضور ﷺ
اوفرمائیل په الله تعالی مې دې قسم وی دالله تعالی په نزد باندې
دا دنیا ددې نه هم ذلیل ده، څنگه چه دا بچی ستاسو دپاره دې.

(مسلم)

حضرت ابوذر غفاری رضی اللہ عنہ فرمائی چه زه حضور ﷺ سره
د مدینې په علاقه مقام حره کښی روان ووم. کله چه دا حد غر زمونږ
مخې ته راغې نو حضور ﷺ اوفرمائیل ای ابوذر! ما عرض
اوکړو چه حاضریم. حضور ﷺ اوفرمائیل چه زما داهم نه دی خوښ
چه دا حد غر برابر ماسره سره زروی او هغې کښی یو دینار هم ماسره

پاتې شی خود قرض ادا کولو د پاره باقی پاتې کیدې شی، زه به داسې کوم چه مخکښی روستو، ښی او گس طرف ته به ئې د الله تعالی بند گانوته. ورکولو سره به هغه ټول ختم کړم.

دې فرمائیلو سره بیاروان شو، اوڅه وخت پس ئې او فرمائیل: ددې ځانې مالدار به عام طور باندې د قیامت په ورځ غریبانان راپاسی، او هغه خلق ترې نه مستشی دی کوم چه خپل مال مخکښی روستو، ښی او گس طرف ته د الله تعالی په لار کښی خرج کوی، او داسې خلق د یرزیات کم دی. بیانې ماته او فرمائیل، زما راتلو پورې دا ځانې مه پرېږده. بیا حضور ﷺ د شپې په تیاره کښی زما د نظر نه غائب شو، دغه دوران کښی مایو او وخت اواز واوریدو، زه ویریدم چه چرته حضور ﷺ سره څه حادثه نه وی شوې. د حالاتو معلومولو د پاره ما هلته تلل غوښتل خود حضور ﷺ هدایت راته یاد شو چه خپل ځانې مه پرېږده. پس زه د حضور ﷺ دراتلو پورې هم هغه ځانې کښی ووم. حضور ﷺ تشریف راوړو، نو ما د اواز باره کښی د حضور ﷺ نه تپوس او کړو. حضور ﷺ او فرمائیل چه تا اواز اوریدلې وو؟ ماعرض او کړو، چه او، حضور ﷺ او فرمائیل دا جبرائیل وو، او ماته دې وئیلو د پاره راغلې وو، چه زما امت کښی څوک مړشی او هغه الله تعالی سره شرک نه وی کړې نو هغه به جنت ته داخلېږی. ماعرض او کړو که هغه زنا هم کړې وی؟ که هغه غلام هم کړې وی؟ حضور ﷺ او فرمائیل اگر چه هغه غلام او زنا هم کړې وی. (بخاری، مسلم)

نصیحت نمبر ۳۰

د دوزخ نه پناه غواړئ!

د حضرت حارث بن مسلم تمیمی رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه نبی کریم ﷺ ماته ارشاد او فرمائیلو، کله چه ته د سحر مونځ او کړې نو چا سره خبرو کولونه مخکښی او وۀ ځله وایه.

اللهم اجرنی من النار.

ای الله! ماته داوړنه خلاصې را کړه.

که چرې ته هغه ورځ باندې مړ شوی نوالله تعالی به ستا دپاره د دوزخ نه ځلاصې اولیکي. او کله چه د ما بنام مونځ او کړې نو چا سره خبرو کولونه مخکښی او وۀ ځله وایه.

اللهم اسئلك الجنة اللهم اجرنی من النار.

ای الله! زه تانه د جنت سوال کوم. ای الله! ماته د دوزخ داوړنه خلاصې را کړه.

پس که ته چرې د شپې مړ شوی نوالله تعالی به تا پاره د دوزخ نه خلاصې اولیکي.

نصیحت نمبر ۳۱

د جنتی جوړیدو د پاره د طریقې اختیار کړئ!

د حضرت ابوهریر رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه یو باندی چي دنبی کریم ﷺ په خدمت کښی حاضر شو، او عرض ئې او کړو یار رسول الله ﷺ ماته د داسې عمل ارشاد او فرمایي چه زه هغې باندې عمل کولو سره جنت ته داخل شم، حضور ﷺ او فرمائیل.

تعبد الله لا تشرك به شيئا وتقيم الصلوة المكتوبة وتوتى
الزكاة المفروضة وتصوم رمضان.

د الله تعالى عبادت كوه، او هغه سره څوك شريك مه
جوړوه، او فرض موندن قائمونه، او فرض زكوة ادا كوه، او در رمضان
روژې نيسه.

هغه عرض او كړو، په هغه ذات مې دې قسم وي د چا په
قبضه كېنې چه زما ساه ده، زده به نه دې نه زيات كوم، اونه به كم
كوم. بيا هغه لاړو، نو حضور ﷺ ارشاد او فرمائيلو.

من سره ان ينظر الى رجل من اهل الجنة فلينظر الى هذا.
(بخاري، مسلم)

څوك چه غواړي چه زه جنتي سړې او وينم نو هغه دې، دغه
سړې او وينی.

نصیحت نمبر ۳۲

د استخاري موندن كوي!

د حضرت جابر بن عبد الله رضي الله عنه نه روايت دی چه رسول
الله ﷺ به څنگه مونږ ته د قران كريم سورتونه خودل، دغه شان به
ئې مونږ ته په اهم كارونو كېنې استخاره هم خودله. او فرمائيل به
يې، كله چه تاسو كېنې څوك دڅه كار په وجه باندي پریشان وي
نو هغه دې د فرضونه علاوه دوه ركعتونه (نفل)، موندن او كړي او بيا دې
او وائی.

اللهم اني استخيرك بعلمك واستقدرك بقدرك واسئلك
من فضلك العظيم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم واعلم وانت علام
الغيوب. اللهم اني كنت تعلم ان هذا الامر خير لي في ديني ومعاشي

وعاقبة امری. فاقدرة لی ویسره لی ثم بارک لی فیه. وان کنت تعلم ان هذا الامر شر لی فی دینی ومعاشی وعاقبة امری. فاصرفه عني واصرفنی عنه واقدر لی الخیر حیث کان. ثم ارضی به. (بخاری)

ای الله! زه تانه ستاد علم په ذریعه باندې خیر غواړم، او ستا د قدرت په ذریعه باندې قدرت غواړم، او ستانه ستاد فضل سوال کوم. بې شکه ته قدرت لرونکې ئی زه قدرت نه لرم. اوتاته پته شته ماته نشته. اوتاته د غیبود خبرو علم شته. ای الله! که تاته پته وی چه دا کار زما د دین او دنیا او زما د ژوند د پاره بهتر دې نودا زما د پاره اسان کړه. او که تاته پته ده چه دا کار زما د دین دنیا د ژوند د پاره بد دې نودا کار مانه لرې کړې او مادي نه لرې کړې. او مادي پاره چه هر څنگه وی خیر مقدر کړه. او ما هغې باندې راضی کړه.

حضور ﷺ او فرمائیل چه دهذا امر په ځانې باندې دې خپل حاجت بیان کړی.

د استخاري فائدي

د حضرت سعد بن ابی وقاص رضي الله عنه نه روایت دی چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو.

من سعادة ابن ادم استخارته الله عز وجل.

د ادم دا ولاد په سعادت کښی دهغه د الله تعالی نه استخاره کول دی. (مسند احمد، ابویعلی، حاکم)

او دا اضافه هم نقل شوې ده. ومن شقوة ابن ادم تركه

استخارة الله. او د ادم دا ولاد بد نصیبی دې کښی ده چه هغه د الله تعالی نه استخاره پریردی.

نصیحت نمبر ۳۳

د پریشانی او تکلیف وخت کښی دا دعا کوی!

د حضرت انس رضی الله عنه نه روایت دی که حضور ﷺ او فرمائیل
ای علی! ایازه تاته داسې کلمې اونه ښایم چه کله تاته څه غم یا
تکلیف وی نوته دخپل رب نه هغه دعا وکړه، چه دالله تعالی په
حکم باندې قبوله شی اوستا پریشانی ختمه شی. اودس کولوسره
دوه رکعته مونځ اوکړه، دالله تعالی او حمد او ثناء بیان کړه. په
خپل نبی ﷺ باندې درود او وایه، دخپل ځان دپاره اومومنانو دپاره
استغفار اوکړه. بیادادعا وغواړه.

اللهم انت تحكم بين عبادك فيما كانوا فيه ليختلفون، الا اله
الا الله العلي العظيم، الا اله الا الله العليم الكريم، سبحان الله رب
السموات ورب العرش العظيم، الحمد لله رب العالمين، اللهم كاشف
الغم مفرج الهم، مجيب دعوة المضطرين اذادعوك، رحمن الدنيا
والاخرة ورحيمهما فارحمني في حاجتي هذه بقضائها ونجائها رحمة
تفنيها عن رحمة من سواك.

ای الله! هم ته به دخپلو بندگانو مینځ کښی ددې خبرې
فیصله فرمائی، په کومو کښی چه دهغوی اختلاف وی. ای الله،
ستانه علاوه څوک دعبادت لائق نشته. دکرم کونکی اومعاف
کونکی الله نه علاوه څوک دعبادت لائق نشته. هغه الله پاک دې،
کوم چه داووه واپرواسمانانو او عرش رب دې. ټول تعریفونه دهغه
الله تعالی دپاره دی کوم چه دټولو جهانونو پروردگار دې. ای الله! ای
غم او پریشان لري کونکيه! ای دمجبورانو د عاقلو نکیه! کله چه
هغوی تاته اواز اوکړی. ای د دنیا او اخرت رحمن اورحیمه! زمادا

مشکل لري کړه اودا پريشانۍ مې حل کړه، اوما باندې رحم
اوفرمايه چه دهغې په وجه باندې زه دنورو خلقو درحم نه مستغني
شم (اصبهاني)

د حضرت ابن عباس رضی الله عنه نه روايت دی چه حضور ﷺ
اوفرمائيل ماته حضرت جبرائيل عليه السلام د دعا کلمې راوړې،
او هغه او وئيل کله چه تاسوته دنيا کښي څه مشکل پيښ شي نو
تاسودا دعا کوئ، او بيا دخپل حاجت سوال کوئ.

يا بديع السموت والارض يا ذوالجلال والاكرم، يا صريح
المستصرحين، يا غياث المستغيثين، يا كاشف السوء، يا ارحم الراحمين،
يا مجيب دعوة المضطرين، يا اله العالمين، بك انزل حاجتي، وانت اعلم
بما فاقضها. (اصبهاني)

اي دنموني نه بغير د زمکې او اسمان جوړونکيه! اي د عزت
او بزرگۍ مالکه! اي د چغوو هونکو چغې اوريدونکيه! اي د فرياد
کونکو فريادا اوريدونکيه! اي تکليف لري کونکيه! اي د ټولونه
زيات رحم کونکيه! اي د مجبور خلقو د عاقلو نونکيه! اي د ټولو
جهانونو پروردگار! زه هم ستا مخکښي خپل مشکل بيانوم. ته
دې باندې ښه پوهيرې پس هم ته ئې حل کړه.

نصیحت نمبر ۳۴

ډيري سجدې کوئ!

حضرت ابو فراس ربيعه ابن كعب اسلمی رضی الله عنه د حضور ﷺ
په خادمانو او اهل صفة کښي دې هغه فرمائي چه مابه حضور ﷺ
سره شپه تيروله، اود حضور ﷺ داودس او قضائ حاجت دپاره به
مې اوبه راوړلې. ماته حضور ﷺ اوفرمائيل، مانه او غواړه. ما

عرض او کړو، زه تاسو نه جنت کښی ستاسو د ملګرتیا سوال کوم.
حضور ﷺ او فرمائیل، د دې نه علاوه ما عرض او کړو بس هم دا
حضور ﷺ او فرمائیل. نو ډیرو سجدو کولو سره زما مدد کوه (مسلم)
د حضرت ابو عبد الله ﷺ یا حضرت ابو عبد الرحمن
ثوبان ﷺ نه روایت دی، هغه فرمائی چه ماد حضور ﷺ نه دا
اوریدلی دی: ځان باندې ډیرې سجدې کول لازم کړی. پس تاسو چه
کله هم الله تعالی ته سجدې کوئ نو هغه به ستاسو یوه درجه
اوچتوی، او ستاسو یوه گناه به معاف کړی. (مسلم)

د حضرت جابر ﷺ نه روایت دی، هغه فرمائی چه ماد
حضور ﷺ نه اوریدلی دی. چه بې شکه د شپې یو داسې وخت
راځی چه هغه وخت کښی مسلمان د دنیا او آخرت د خیر باره کښی
د الله تعالی نه چه هر څه غواړی، هغه ته ورکولې شی. اود اوخت هره
شپه راځی. (مسلم)

د حضرت ابو مالک اشعری ﷺ نه روایت دی چه
حضور ﷺ او فرمائیل.

کوم کس چه د شپې راویخ شی او خپله ښځه هم ویخه کړی
او که چرې ښځې باندې ئې د خوب غلبه وی نو د هغې په مخ باندې
اوبه واچوی، بیادواړه ښځه او خاوند خپل کور کښی دڅه وخت
دپاره د الله تعالی ذکر او کړی، نو الله تعالی هغوی دواړه بخښی.

(طبرانی فی الکبیر)

حضرت مغیره بن شعبه ﷺ فرمائی چه حضور ﷺ به
د عبادت دپاره او دریدو نو پښو کښی به ئې پرسوب پیدا شو.
حضور ﷺ ته عرض او کړې شو، چه الله تعالی خوستاسو ټول
مخکښی روستی گناهونه معاف فرمائیلی دی. حضور ﷺ
او فرمائیل. ایازه شکر گزار بنده جوړ نه شم. بخاری مسلم)

حضرت ابن عباس رضی اللہ عنہ فرمائی، چہ حضور ﷺ مونږ ته دشپې د مونځ کولو حکم او فرمائیلو، اودې حد پورې ئې ترغیب را کړو. دشپې مونځ کړی، که یو رکعت ولې نه وی. الطبرانی فی الکبیر.

نصیحت نمبر ۳۵

خلقوباندې خوراک کوی، سلام کوی اود شپې مونځ کوی

حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ فرمائی ماعرض او کړو، چہ ای رسول الله ﷺ کله چہ زه تاسوته گورم نوزما زړه خوشحاله شی اوزما سترگې ویخې شی. ماته د ټولو څیزو نوباره کښی اووایی. حضور ﷺ او فرمائیل. ټول څیزونه داوبونه پیدا شوې دی. ماعرض او کړو، ماته دڅه داسې څیزباره کښی اووایی، چہ هغې باندې عمل کولو سره زه جنت ته داخل شم. حضور ﷺ او فرمائیل، خلکو باندې خوراک کوه، سلام کوه، صله رحمی کوه او کله چہ دشپې خلق اوده وی مونځ کوه. ته به سلامتې سره جنت ته داخل شي. (مسند احمد، صحیح ابن ابی الدنيا، صحیح ابن حبان)

د حضرت ابو مالک اشعري رضی اللہ عنہ روايت دی چہ حضور ﷺ او فرمائیل.

جنت کښی داسې کمړې دی چہ دهغې بهرنی حصه د دتنه اودتنه حصه دبهریہ نظراخی. دا کمړې الله تعالی دهغه سړی دپاره تیارې کړې دی، کوم چہ خلقوباندې خوراک کوی، سلام کوی، او کله چہ دشپې خلق اوده وی مونځ کوی.

د حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص رضی اللہ عنہ روايت دی چہ: ان رجلا سال رسول الله ﷺ ای الاسلام خیر؟ قال: تطعم الطعام، وتقرأ السلام علی من عرفت ومن لم تعرف. (صحیح بخاری)

یوسری د حضور ﷺ نه تپوس او کړوچه د اسلام د ټولونه
بهرین عمل کوم یو دې؟ حضور ﷺ او فرمائیل، چه مسکینانو
باندې خوراک کول، او پیژندګلو او ناپیژندګلوته سلام کول

نصیحت نمبر ۳۶

ګاونډی سره ښه سلوک کوه

د حضرت ابوذر رضی الله عنه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل.
ای ابوذر! کله چه ته خور واپخوې نو هغې کښی اوبه ډیرې
اچوه، او دخپلو ګاونډیانو خیال ساته، مسلم،
او حضرت ابوذر رضی الله عنه یو روایت کښی داسې فرمائی.
زما دوست ماته وصیت او فرمائیلو. کله چه ته خور واپخوې نو هغې
کښی اوبه ډیرې واچوه، اوبیا هغه خور واکښی خپلو ګاونډیانو سره
نیکي کوه.

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل.
من کان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يؤجره، ومن کان
یؤمن بالله واليوم الآخر فلیکرم ضیفه، ومن کان یومن، بالله واليوم
الآخر فلیقل خیرا ویسکت. (بخاری)

کوم کس چه الله تعالی او د قیامت په ورځ باندې ایمان
لری، هغه دې خپل ګاونډی ته تکلیف نه رسوی. کوم کس چه الله
تعالی او د قیامت په ورځ باندې ایمان لری، هغه دې دخپل میلمه
اکرام کوی. کوم کس چه الله تعالی او د قیامت په ورځ باندې ایمان
لری، هغه دې ښه خبره کوی ګنی چپ دې اوسی.
د حضرت عبدالله بن عمر او حضرت عائشه رضی الله عنهما نه روایت
دی چه رسول الله صلی الله علیه وسلم او فرمائیل.

ما زال جبرایل یوصینی بالجرحی ظننت انه سیورثه (بخاری، مسلم)
 چه جبریل علیه السلام ماته دگاوندیا نوباره کنبی دومره
 ډیر تا کیداوکړو، چه ماوئیل کیدې شی گاوندی په میراث کنبی
 هم شریک کړې شی.

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ
 او فرمائیل، په الله مې دې قسم وی هغه مومن نه دې، په الله مې
 دې قسم وی هغه مومن نه دې، په الله مې دې قسم وی هغه مومن
 نه دې. صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض اوکړو یا رسول الله ﷺ څوک مومن
 نه دې؟ حضور ﷺ او فرمائیل. د چادشر او فسادنه چه دهغه
 گاوندی محفوظ نه وی. (بخاری، مسلم)

او د مسلم په یو روایت کنبی دی چه هغه به جنت ته نه ځی،
 د چادشر اتونونه چه دهغه گاوندی محفوظ نه وی.

هم ددې حدیث روایت کونکې حضرت ابوهریره رضی الله عنه
 فرمائی چه رسول الله صلی الله علیه وسلم او فرمائیل.
 يانساء المسلمات لا تحقرن جارة لجارتها ولو فرسن شاة.

(البخاری، مسلم)

ای مسلمانانو ښځو! تا سودیوې گاوندی تحفه کمزوری مه
 گنړئ. که هغه د چیلې نوکه ولې نه وی.

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ
 او فرمائیل. یو گاوندی دې هم خپل گاوندی په دیوال کنبی دلرگی
 ورکولونه نه منع کوی. ددې روایت بیانولو وخت کنبی حضرت
 ابوهریره رضی الله عنه هلته ناست خلقوته او وئیل، چه زه وینم چه تاسو دا
 خبره نه منئ. خوپه الله مې دې قسم وی دا خبره به زه ستاسوپه اوږو
 باندې غورزوم. یعنی تاسوته به ئې ضرور کوم. (بخاری، مسلم)

نصیحت نمبر ۳۷

مسکینانوسره مینه کوی

حضرت ابوذر رضی اللہ عنہ فرمائی چه زما دوست ماته اووۀ
نصیحتونه او فرمائیل.

۱: چه زه دې مسکینانوسره مینه ساتم، او هغوی ته دې نژدې اوسم.

۲: چه زه دنیاوی معامله کښی دځان نه ښکته خلقوته گورم، دځان نه اوچتې درجې والاسړی ته دې نظر نه کوم.

۳: چه زه دې صله رحمی کوم، اگر چه هغوی ماباندې ظلم کوی.

۴: چه زه دې لاحول ولاقوة الاباللة ډیروایم.

۵: زه دې حق خبره کوم اگر چه هغه بده ولې نه لږی.

۶: زه دالله تعالی په معامله کښی دچاملامته کونکی دملامته کولوپرواه نه ساتم.

۷: زه دې خلقونه څه سوال نه کوم.

دحضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل.

الساعي على الارملة والمسكين كالمجاهد في سبيل الله واضنه، قال:

وكالقائم الذي لا يفتروو كالصائم الذي لا يفطر. (بخاری، مسلم)

دمسکینانواو کونډو خبرا خستونکې، دالله په لار کښی د

جهاد کونکی په شان دې. دروایت کونکی خیال دې چه حضور ﷺ

داهم او فرمائیل، چه دهغه مثال دداسې عبادت گذار په شان دې،

کوم چه نه سترې کیږی. اود داسې روژه دار دې کوم چه کله هم روژه

نه ماتوی.

امیرالمومنین حضرت علی رضی اللہ عنہ فرمائی چه مکاتب غلام،

چه هغه مالک ته څه پیسې ورکولونه پس ازاد کیدونکې وو، هغه

ماته راغې اووښې وئیل چه زه د پیسو جمع کولونه عاجز راغلې یم
تاسو زماڅه مدد او کړئ ما هغه ته اووئیل، که ته اغواړې ورته به
تاته داسې کلمې او بڼایم کومې چه حضور ﷺ ماته خودای دی،
که چرې تاباندې د غر برابر قرض هم شی نوالله تعالی به دهغې
کلموپه برکت باندې هغه ادا کړی. ته دا کلمې لوله.

اللهم اکفی بحلالک عن حرامک واغنی بفضلك عن

سواک. (ترمذی)

ای الله! خپل حلال مال زما د پاره پوره او گرځوه. د خپل
حرام کړې شوې مال په مقابله کښی. او د خپل فضل او کرم په ذریعه
باندې د خپل ځان نه علاوه دنور چانه مابې نیازه او مستغنی
او فرمایه.

نصیحت نمبر ۳۸

خپل زړه کښی غنی پیدا کړئ

حضرت ابوذر رضی الله عنه فرمائی چه مانه حضور ﷺ تپوس او فرمائیلو،
چه ایاته دا گنړې چه غنی د مال د زیاتوالی نوم دې؟ ماعرض
او کړو، یا رسول الله او حضور ﷺ او فرمائیل.

ایاته دا گنړې چه غریبی د مال د کمی نوم دې؟ ماعرض
او کړو، یا رسول الله ﷺ او حضور ﷺ او فرمائیل.

رښتونې غنی خود زړه غنی دې، او رښتونې غریب خود زړه
غریب دې. د چاپه زړه کښی چه مالدارۍ وی، د دنیا یو څیز هم هغه
ته نقصان نه شی رسولې، او د چاپه زړه کښی چه غریبی وی
د دنیا زیاتوالې هغه نه شی مالدارولې. دهغه د پاره دهغه د زړه کینه
نقصان ورکونکې ده. (ابن حبان)

نصیحت نمبر ۳۹

تقوی اختیار کرہ

حضرت ابوذر رضی اللہ عنہ فرمائی ماعرض اوکړو، یارسول الله ﷺ ماته نصیحت او فرمایي. حضور ﷺ او فرمائیل. تقوی، دالله تعالی نه ویره، اختیار کره. هم دادتولو خیزونو بنیاد دې ماعرض اوکړو یارسول الله انور نصیحت هم او فرمایي. حضور ﷺ او فرمائیل، دقران پاک تلاوت کوه، داتلاوت به ستا دپاره زمکه باندې نور او اسمان کښی به ذخیره جوړیږي. (ابن حبان)

نصیحت نمبر ۴۰

د قران پاک تلاوت کوه

د حضرت ابو امامه باهلی رضی اللہ عنہ نه روایت دی، هغه فرمائی چه ماد حضور ﷺ نه دا اوریدلی دی، دقران تلاوت کوه، ځکه چه قران به دقیامت په ورځ دتلاوت کونکو دپاره به شفاعت کوی. ددوؤ روښانه سورتونو، سورة بقره اوال عمران تلاوت کوی، پس دابه دقیامت په ورځ دوریخ او خوری په شکل کښی راځی. یا هغوی به دمرغود سیل په شان راځی. دادواړه به دخپل لوستونکو باره کښی جهگړې کوی. سورة البقره لولی، ځکه چه ددې اختیارول دبرکت ذریعه ده او ددې پریخودل دحسرت ذریعه ده، اوجادوگر ددې مقابله نه شی کولی. (مسلم)

د حضرت عبدالله بن عمرو بن العاص رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل. یقال لصاحب القرآن.

اقرا و اراتق ورتل کما کنت ترتل فی الدنیا، قان مترلک
عند اخرایت تقرؤها، ترمذی

دقران حافظ ته به اووئیلې شی، قران لوله، اوپه قلا رقلار
باندې وایه، څنگه به چه تادنیاکښی قلا رقلار وئیلو. پس ته چه
دتلاوت کوم اخری ایت اولولې هغه به ستاځای وی.

نصیحت نمبر ۴۱

مال خرچ کوه

حضرت انس بن مالک رضی الله عنه فرمائی. دبنو تمیم یوسړې دحضور صلی الله علیه و آله
په خدمت کښی حاضر شو او عرض ئې اوکړو یا رسول الله صلی الله علیه و آله، زه
دیرزیات دولت مندیم، مالداره هم یم، او محله دارهم یم. ماته
اووایی، زه څنگه خرچ اوکړم؟ حضور صلی الله علیه و آله او فرمائیل دخپل مال
نه زکوٰۃ اداکوه، ځکه چه زکوٰۃ پاکي ده، هغه به تپاک کړی.
خپلو خپلوانو سره صله رحمی کوه. اوسوال کونکی، ګاونډی او
مسکین ته خپل حق ورکوه. (مسند احمد)

نصیحت نمبر ۴۲

د پریشانی او قرض ادا کولو د پاره دا دعا لولئ

حضرت ابوسعید خدری رضی الله عنه فرمائی یوه ورځ حضور صلی الله علیه و آله
جمات ته داخل شونو هلته حضرت ابوامامه رضی الله عنه ناست وو.
حضور صلی الله علیه و آله او فرمائیل. ای ابوامامه! زه تادې وخت کښی دموځ
نه علاوه جمات کښی وینم؟ هغه عرض اوکړو، یا رسول الله صلی الله علیه و آله
ماته څه پریشانی دی، اوڅه قرض راباندې دی. حضور صلی الله علیه و آله
او فرمائیل، اینازه تاته داسې کلمې اونه ښایم؟ چه کله ته هغه

اولویٰ نو ستاپریشانی بہ ختمی شی اوستاقرض بہ ہم اداشی
ہو غہ عرض او کرو، ای دالہ رسولہ اولیٰ نہ حضور ﷺ
او فرمائیل، سحر او مابنام داد عاکوہ

اللهم اعوذ بک من الهم والحزن، واعوذ بک من
العجز والكسل، واعوذ بک من البخل والجبن، واعوذ بک من غلبة
الدين وقهر الرجال.

ای اللہ ازہ ستاپناہ غوارم دغم او پریشانی نہ، اوستاپناہ
غوارم دعا جزئی اوستستی نہ. اوستاپناہ غوارم دبزدلی او بخیلی
نہ، اوستاپناہ غوارم دقرض دغلبی او دخلقود قہرنہ.

حضرت ابو امامہ رضی اللہ عنہ فرمائی چہ ماہم داسی کول شروع
کرل، نواللہ تعالیٰ زما پریشانی ختمی کرے اوزماقرض ئی ہم ختم
کرو (ابوداؤد)

نصیحت نمبر ۴۳

د اودہ کیدونہ مخکشی دا دعا لولی

د حضرت ابو عمارۃ البراء بن عازب رضی اللہ عنہ نہ روایت دی چہ
حضور ﷺ او فرمائیل، ای فلانکیہ اکلہ چہ تہ خپلی بسترے تہ
راشی نو داد عاکوہ.

اللهم اسملت نفسي اليك ووجهي وجهي اليك وفوضت
امري اليك، والجات ظهري اليك ورغبة ورهبة اليك لا ملجأ
ولا منجى منك الا اليك، امنت بكتابك الذي انزلت، ونيك الذي
ارسلت فانك ان مت من ليلتك مت على الفطرة وان اصبحت
اصبحت خيرا. (بخاری، مسلم)

ای الله! ماخپل ځان تاته حواله کړو، ماخپل مخ ستا طرف ته کړو، ماخپله معامله ستا حواله کړو. ماخپل ځان ستا پناه کښی داخل کړو. ستا طرف ته رغبت ساتلو سره اوتانه ویریدو سره، زما د خلاصی موندلو ځانې هم ستا طرف ته دی ماستاپه هغه کتاب باندې ایمان راوړو کوم چه تانا زل کړې دي، او هغه رسول ﷺ باندې ایمان راوړو کوم چه تارا لیرې دي.

که چرې ته په هغه شپه باندې مړ شوي نو ته دین اسلام باندې مړ شوي، او که چرې تا باندې سحر شونو هغه سحر به خیریت سره راځي.

د حضرت ابوسعید خدری رضی الله عنه نه روایت دي چه حضور ﷺ او فرمائیل: کوم سړي چه خپلې بستره کښی سملاستو وخت کښی دا او وائی.

استغفر الله الذي الا اله الا هو الحى القيوم واتوب اليه.

زه الله تعالى نه دمغفرت سوال کوم، چه دهغه نه علاوه څوک د عبادت لائق نشته. هغه ژوندې دي، قائم ساتونکې دي. زه هغه ته توبه کوم.

نودهغه ټول گناهونه به معاف کړې شي که هغه د سمندر د زگ برابرولې نه وي، که د ونو د پانړو برابروی، او که د صحرا د شگې برابروی او که د دنیا د ورځو برابروی. (ترمذی)

د حضرت انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چه حضور ﷺ او فرمائیل: کوم سړي چه خپلې بستره کښی سملاستو وخت کښی دا او وائی.

الحمد لله الذي كفاني واواني والحمد لله الذي اطعمني وسقاني والحمد لله الذي من على فاضل، فقد حمد الله لجميع محامد الخلق كلهم.

(بيهقي)

ټول تعریفونه دهغه الله دپاره دی، چه زما دپاره کافی دی، او چا چه ماته داوسیدو ځانې را کړې دي ټول تعریفونه دهغه الله دپاره دی، چا چه ماته خورک خکاګ را کړو، او ټول تعریفونه دهغه الله دپاره دی، چا چه ما باندې احسان او فضل او فرمائیلو. نو هغه انسان دالله تعالی ټول تعریفونه بیان کړل کوم چه ټول مخلوق بیانوی.

د حضرت ابوذر غفاری او حضرت حذیفه رضی الله عنہ نه روایت دی چه:

ان رسول الله کان اذا اتی الی فراشه قال: باسمک اللهم احیا واموت رسول الله ﷺ به چه کله اوده کیدو دپاره بستري ته تشریف راوړو نو فرمائیل به ئې، باسمک اللهم احیا واموت.

حضرت ابوهریره رضی الله عنہ فرمائی چه رسول الله ﷺ ارشاد او فرمائیلو. تاسو کښې چه کله څوک اوده کیدو دپاره بستري ته لاړشی نو هغه ته پکار دی چه دلنگ یا قمیص په ذریعه باندې بستره او څنډی، هیڅ پته نشته چه دهغه دتلونه پس پکښې څه خیزنه وی غورزیدلې. بستري څنډلونه پس دي دا کلمې او وائی.

باسمک ربی وضعت جنبي وبک ارفعة ان امسکت نفسی فارحمها وان ارسلتها فاحفظها بما تحفظ به عبادک الصالحین. (بخاری، مسلم)

ستانوم سره اي الله زه بستره کښې مسلم، اود دي نه پاسم که چري ته زما ساه واخلي نوبیادي باندې رحم او فرمایه. او که چري دا زاد کړې (چه ژوندې پاتې شی) نوبیادي داسې حفاظت او فرمایه څنگه چه دخپل نیک بندګانو حفاظت فرمائي.

ام المؤمنین حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها فرمائي چه حضور ﷺ به کله خپلې بستري ته تشریف راوړو نو معوذات لوستلو سره به ئې لاسونو باندې چوف کول او بیابنه ئې لاسونه ټول بدن باندې وهل. (بخاری، مسلم)

یور وایت کښی دی چه، هر شپه بسترې ته تشریف راوړلو سره به نبی کریم ﷺ دواړه لاسونه یوځای کړل بیابنه ئې قل هو الله. قل اعوذ برب الفلق او قل اعوذ برب الناس لوستلو سره هغې باندې دم کړل اوبیایې بدن باندې چه کوم کوم ځایې ته لاس رسيدو. لاس او وهلو، شروع به ئې دسر او مخ نه کوله. او مخکښی به ئې د بدن مبارک په مخکښی حصه باندې لاس وهلو اودرې ځله به ئې داسې کول. بخاری، مسلم.

حضرت حذیفه رضی الله عنه فرمائی چه کله به حضور ﷺ اوده کيدونو ښې لاس به ئې دنبی مخ لاندې کيخودلو او دادعابه ئې لوستله اللهم قني عذابک يوم تبعث عبادک. (ترمذی)

ای الله! مادهغې ورځ د عذاب نه بچ کړې، کومه ورځ باندې به چه ته خپل بندگان اودروې. او ابوداؤیه روایت د دام المومنین د حضرت حفصه (ها) د ابیان کړې دی چه حضور ﷺ به دادعادرې ځله فرمائيله.

نصیحت نمبر ۴۴

چه د شپې خوب نه درځی نو دا دعا لولئ!

حضرت زید بن ثابت رضی الله عنه فرمائی، چه مانبی کریم ﷺ ته د شپې د خوب نه راتلو شکایت اوکړو، حضور ﷺ او فرمائیل. داوايه. اللهم غارت النجوم، وهدات العيون، وانت حی قیوم، لا تاخذ سنة ولا نوم یا حی یا قیوم، اهدی لیلی، وانم عینی، فقلتها فاذهب الله عزوجل عني ما كنت اجد.

ای الله! ټول ستورې بدل شول، سترگو ته سکون ملاؤشو، اوته خوژوندې ئې، قائم پاتې کيدونکې، تاته خونه خوب درځی.

اونه سترلې والې. او ژوندې اوقائم اوسیدونکې ذاته ازماشپه د سکون والاجوره کړه، اوزماسترگې اوده کړه. مابه دادعا کوله، پس الله تعالی زما شکایت ختم کړو. (ابن السنی) حضرت خالد بن ولید رضی الله عنه ته چه کله دخوب نه راتلو شکایت وو، نو حضور ﷺ هغه ته دادعا اوخودله. اللهم رب السموت السبع وما اظلت ورب الارضين وما اقلت، ورب الشياطين وما اضلت كن لي جاراً من شر خلقك كلهم جميعاً ان يفرط على احد منهم وان يطغى، عز جارك، وجل ثنائك. اې الله! اې داوؤ وارپواسمانانواوزمکوربه! اې دزمکو، اوڅه چه زمکو کښی دی دهغې ربه! اې دشیطانانواوکوم چه هغوی گمراه کوی دهغوی ربه! ته ماته دخپل ټول مخلوقاتو دشرنه پناه راکړه. چه هغوی کښی څوک ماباندي غالب اوسرکش نه شی، ستاپناه دعزت والاده اوستاتعريف بزرگ دي. اویوزوايت کښی دالفاظ هم دی. تبارک اسمک والا اله الا انت. ستانوم برکت والادي، اوستانه علاوه څوک دعبادت لائق نشته.

نصیحت نمبر ۴۵

قیامت ته نژدې وخت کښی دا وایی!

حضرت ابوسعید خدری رضی الله عنه فرمائی چه یوسړی عرض اوکړو، یا رسول الله ﷺ خلقو کښی به دټولونه افضل څوک وی؟ حضور ﷺ اوفرمائیل. کوم کس چه دخپل مال اوځان په ذریعه باندي دالله تعالی لار کښی جهاد اوکړی. هغه تپوس اوکړو، بیا څوک؟ حضور ﷺ اوفرمائیل. هغه کس کوم چه یو غار کښی ناستې سره دالله تعالی عبادت کوی.

او یور وایت کښی دی چه هغه به دالله تعالی نه ویریږی
 او خلق به دخپل شر نه محفوظ ساتی (بخاری، مسلم)
 دحضرت ابوسعید خدری رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ
 او فرمائیل ډیر زریه دمسلمان بهترین مال هغه چیلئ شی کومې
 به چه هغه دغردپاسه یا داسې ځائې کښی کوم ځائې کښی چه
 باران کیږی څروی هغه به خپل دین کښی دفتنې دویری نه
 او تختی (بخاری)

نصیحت نمبر ۴۶: که یوې ډلې کښی

بده خبره اوشی نو توبه اوکړی

دحضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل
 کوم سړی چه یوې ډلې کښی ډیری زیاتې بدې خبرې کړې وی،
 نو هغه دې دخپل مجلس نه پاسیدونه مخکښی دااووائی
 اشهد ان لا اله الا انت استغفرک واتوب الیک، الاغفرله
 ماکان فی مجلسه ذالک (ابوداؤد، ترمذی)

زه گواهی ورکوم چه دالله تعالی نه علاوه څوک دعبادت
 لائق نشته زه تاته استغفار کوم اوستا طرف ته متوجه کیږم
 نودهغه به هغه ډله کښی کړې شوې ټولې خبرې معاف کړې شی
 حضرت عبدالله بن عمر رضی الله عنه فرمائی چه ډیر کم داسې
 شوې دی چه حضور ﷺ دیو مجلس نه پاسیدلې وی اوداکلمې ئې
 نه وی وئیلې

اللهم اقسم لنا من خشيتك ما تحول به بيننا وبين معاصيك
 ومن طاعتك ما تبلغنا به جنتك ومن اليقين ما تهون به علينا مصائب
 الدنيا اللهم متعنا باسما عنا وابصارنا وقوانا احيتنا واجعله السوارث

منا واجعل ثارنا على من ظلمنا وانصر على من عادانا ولا تجعل مصيبتنا في ديننا ولا تجعل الدنيا أكبر هماً ولا مبلغ علمنا ولا تسلط علينا من لا يرحمنا. (ترمذی)

ای الله مونږ ته داسې ویره نصیب کړه، کومه چه زمونږ او ستا نافرمانۍ کښې دیوال جوړشي، او مونږ ته خپل اطاعت هغه درجه راکړه، چه هغه مونږ ستا جنت ته اورسوي، او داسې یقین راکړه، چه دهغې په ذریعه باندې مونږ د پاره د دنیا مصیبتونه اسان شي، او خوږ پورې چه مونږ ژوندې یو، مونږ ته زمونږ د اوریدو، لیدو، او زمونږ د طاقت نه مونږ ته د فائدې اخستلو اسباب راکړه. ای الله ددې څیزونو مونږ ته وارثان هم راکړه، او څوک چه مونږ باندې ظلم کوي ته دهغوی ظلم هم هغوی پورې محدود او ساته. او دهغه مقابلې کښې زمونږ د مدد او فرمایه څوک چه مونږ سره مهرباني نه شي کولې هغه مونږ باندې مه مسلط کوه.

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمائی چه حضور ﷺ او فرمائیل. مامن قوم یقومون من مجلس لا یذکرون الله تعالی فیہ الا قاموا عن مثل جيفة حمار وکان لهم حسرة. (ابوداؤد)
دیو داسې مجلس نه کوم کښې چه د الله تعالی نوم نه وي اخستلې شوي، د پاسیدونکي مثال داسې دي، لکه چه د مږ خر نه راپاسي، او هغه افسوس کوي.

نصیحت نمبر ۴۷

تسبیح اولی!

حضرت ابوذر رضی الله عنه فرمائی چه حضور ﷺ او فرمائیل، چه زه تاته دوه داسې کلمې اونه ښایم؟ کومې چه د الله تعالی د ټولونه ډیرې

خوبنوی دی. ماعرض اوکړو. تاسوماته هغه کلمې اوبنایي کومې
 چه دالله تعالی خوبنوی دی. حضور ﷺ اوفرمائیل.
 ان احب الکلام الی الله سبحانه الله وبحمده. (مسلم)
 بې شکه دالله تعالی دتولونه خوبنوی خبرې سبحان الله
 وبحمده، دی.

یوروايت کښی دی چه دحضور ﷺ نه تپوس اوکړې شو،
 چه دتولونه افضل کلمه کومه یوه ده؟ حضور ﷺ اوفرمائیل.
 ما اصفی الله للملائكة، والعباده سبحانه الله وبحمده. (مسلم)
 کومه چه الله تعالی دخپلوفرښتواوخیلوښدگانودپاره
 خوبښه کړې ده. او هغه سبحان الله وبحمده ده.
 دحضرت عبدالله بن عمرو رضی الله عنه نه روايت دی چه
 حضور ﷺ اوفرمائیل.
 کوم کس چه سبحان الله وبحمده اووئیلې، نو هغه دپاره
 جنت کښی دکهجورې یوه ونه اوکرلې شی. (بزار)
 دحضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روايت دی چه حضور ﷺ اوفرمائیل.
 چه دوه کلمې په خولې باندي سپکې دی، خو وزن کښی
 درنې دی، او هغه دالله تعالی خوبښې دی. سبحان الله وبحمده،
 سبحان الله العظيم. (بخاری)

نصیحت نمبر ۴۸

استغفار کوی!

دحضرت شدا دبن اوس رضی الله عنه نه روايت دی چه حضور ﷺ
 اوفرمائیل. چه سید الاستغفار دادی چه انسان داسې اووائی.
 اللهم انت رب لا اله الا انت خلقتني وانا عبدك وانا على عهدك

و وعدك ما استطعت اعوذ بك من شر ما صنعت ابوء لك بنعمتك علي
وابوء بذنبي فاغفر لي فانه لا يغفر الذنوب الا انت. (بخاری)

کوم کس چه دورځي يقين سره ډاکلمې او وائی، پس که
چري د ما بنام نه مخکښي هغه مرشي نو هغه به جنت ته ځي او کوم
کس چه دشپې يقين سره ډاکلمې او وائی نو که چري د سحر کيدونه
مخکښي هغه مرشي نو هغه به جنت ته ځي.

حضرت غرمزنی رضی اللہ عنہ روایت کوی چه حضور ﷺ او فرمائیل.

انه لیغان علی قلبی، وانی لا استغفر الله فی الیوم مائة مرة. (مسلم)
چه کله کله زما زړه باندې پرده شان راشی، په هغه ورځ
باندې زه سل ځله استغفار وایم.

حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ فرمائی چه مادر رسول الله ﷺ نه
اوریدلی دی.

والله انی استغفر الله واتوب الیه فی الیوم اکثر من سبعین مرة. (بخاری)
په الله مې دې قسم وی چه زه ورځ کښی داویا ځلونه زیات
استغفار کوم.

داروایت هم د حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ نه روایت دې چه
حضور ﷺ او فرمائیل.

والذی نفسی بیده لولم تذنبوا الذهب الله تعالی بکم ولجاء
بقوم یذنبون فیستغفرون الله تعالی فیغفر لهم. (مسلم)

په الله مې دې قسم وی ! که تاسو کښی د گناه کولو
صلاحیت پاتې نه شی، نو الله تعالی به ستاسو په ځانې یو داسې
قوم راوولی چه هغوی به گناهونه کوی، او بیا به توبه کوی،
او مغفرت به غواړی، او الله تعالی به هغوی معاف کوی.

نصیحت نمبر ۴۹

جنت کسبی ونی اولږوه!

حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ فرمائی چه ماونې لږولې، دغه وخت کسبی حضور ﷺ راغې نو حضور ﷺ او فرمائیل ای ابوهریره ایاته ونې لږوې؟ ماعرض یارسول الله ﷺ دخان دپاره ونه لږوم حضور ﷺ او فرمائیل زه تاته ددې نه ښه ونې لږول اونه ښائم؟ ماعرض اوکړو، یارسول الله ولې نه حضور ﷺ او فرمائیل چه

سبحان الله والحمد لله، ولا اله الا الله، والله اکبر، تغرس لک

بکل حدة شجرة في الجنة.

الله پاک دې، ټول تعریفونه دهغه دپاره دی، دهغه نه علاوه څوک دعبادت لائق نشته هغه ټولونه اوچت دي. نو ستادپاره به دهریوې کلمې په بدله کسبی جنت کسبی یوه ونه اولږولې شی. (ابن ماجه)

نصیحت نمبر ۵۰: لږمانانو زهریله خناورو

نه بچ کیدو دپاره دا عمل کوئ

حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ فرمائی چه یوسنرې دحضور ﷺ په خدمت کسبی حاضر شو او عرض ئې اوکړو، یارسول الله ﷺ تیره شپه زه یولږم اوچچلم، حضور ﷺ او فرمائیل که چرې دماښام وخت کسبی دا کلمې لوستلې وې نو هغه تاته نقصان نه شودر کولې. اعوذ بکلمات الله التامات من شر ما خلق.

زه دالله تعالی د کلماتوپه ذریعه باندي دهغه د مخلوق

دشرنه پناه غواړم. (مسلم، ترمذی)

یوبل روایت کنبی دی چه کوم سرې درې ځله پورته بیان شوي کلمې. او وائی نو هغه ته دشپې یوزهریله ځناور هم تکلیف نه شی رسولې

حضرت سهیل رضی الله عنه فرمائی، چه زمونږ کور کنبی به دا کلمې خودلې کیدې او ټول کور والوبه هره شپه دا کلمې لوستلې. زمونږ د کوریوه ماشومه یو ځل یوزهریله ځناور او خوړله، خو هغې بالکل تکلیف محسوس نه کړو.

د زهریله ځناورو د چپلو

د سورة الفاتحه په ذریعه باندې علاج

حضرت ابوسعید خدری رضی الله عنه فرمائی، چه د صحابه کرامو رضی الله عنهم یوه ډله په سفر باندې روانه وه. او هغوی د عربیو کلی ته اور سیدل او هغوی ته ئې د میل مستیا باره کنبی او وئیل خو هغوی انکار او کړو. دهغې کلی سردار یوزهریله ځناور او خوړلو. هغوی ډیر زیات کوشش او کړو، خود هغوی کوشش په کار رانغلو. هغې خلقو کنبی چا او وئیل چه تاسو دغه قافلې والاته ورشی، کومه چه د کلی خوا کنبی ده، کیدې شی چه دهغوی نه څه څیز ملاؤشی. پس هغه خلق صحابه کرامو رضی الله عنهم ته ورغلل او ورته ئې او وئیل. ای قافلې والو! زمونږ سردار چرته زهریله ځناور او خوړلو، مونږ ډیر زیات کوشش او کړو، خو یو څیز هم هغه ته فائده نه ورکوی. تاسو کنبی چا سره څه شته؟ یو صحابی او وئیل، چه اوزه دم کولې شم، خو مونږ تاسو ته د میل مستیا باره کنبی وئیلې وواو تاسو زمونږ میل مستیا اونه کړه، زه هغه وخت پورې دم نه کوم ترڅو پورې چه تاسو ددې هدیه مقرر نه کړئ. هغوی دهغه صحابی رضی الله عنه سره

د چیلوپه یوې رمې باندې خبره اوکړه هغه صحابی تشریف یووړ،
 او سورة الفاتحه باندې ئې دم کړو، اودهغې په وجه باندې د
 سردار په مرض کښې څه فرق راغې. پس هغه گرځیدل شروع کړل
 اودهغه درد بالکل ختم شو. اود کلی خلقو مقرر کړې شوې معاوضه
 دهغه صحابی رضی الله عنه په خدمت کښې حاضر کړه. بعضې صحابه
 کرامو رضی الله عنهم او وئیل چه ته دا هدیه تقسیم کړه، خو هغه دم کونکې
 صحابی او وئیل چه پخپله باندې ئې مه تقسیموئ. مونږ به
 د حضور ﷺ خدمت کښې حاضریدوسره ټوله واقعہ بیانوو.
 گورو چه نبی کریم ﷺ څه حکم کو؟

پس هغوی د حضور ﷺ په خدمت کښې حاضر شول او ټوله
 خبره ئې ورته اوکړه، نو حضور ﷺ او فرمائیل تاته څنگه پته
 اولږ بیده چه ددې سورة په ذریعه باندې هم دم کیږی. بیا حضور ﷺ
 او فرمائیل چه تاسو صحیح او کړل، دا چیلې تقسیم کړئ. اوماته
 هم خپله حصه را کړئ. دې فرمائیلوسره، حضور ﷺ په خداشو.
 (بخاری)

نصیحت نمبر ۵۱: د قرض ادا کولو

اود رزق د فراخي د پاره دا دعا کوئ

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمائی چه ماته حضرت ابوبکر رضی الله عنه
 تشریف را وړو، اووې فرمائیل چه ماد حضور ﷺ نه یوه دعا
 اوریدلې ده، کومه چه ماته حضور ﷺ خودلې ده. حضرت
 عائشه رضی الله عنها او وئیل چه هغه کومه دعاده؟ حضرت ابوبکر
 صدیق رضی الله عنه او فرمائیل چه دا دعابه حضرت عیسیٰ علیه السلام
 خپلو ملگرو ته خودله. حضور ﷺ ددې دعا باره کښې او فرمائیل

که چرې تاسو کښې د چاپه ذمه باندې د سرو زرو د غبرابر قرض هم
وی اود الله تعالی نه داد عاکوی نوالله تعالی به دهغه قرض
ادا کړی

اللهم فارج الهم، کاشف الغم مجیب دعوة المضطرين، رحمن
الدنيا والاخرة ورحیمهما انت ترحمنی فارحمنی برحمة تغنی بی عن
رحمة من سواک.

ای الله! ای د غمونولرې کونکيه. ای د مجبور خلقو دعا
قبلولو والا ای د دنیا او اخرت رحمن اورحیمه! هم ته ما باندې رحم
اوفرمايه، پس دخپل رحمت نه ما باندې رحم اوفرمايه، چه هغه
ماستاد رحمت نه علاوه دنور ورحمتونونه بې پرواه کړی.
حضرت ابوبکر رضی الله عنه فرمائی چه مابه الله تعالی نه هم
داد عاکوله، پس الله تعالی ماته نفع نصیب کړه، اودهغې په وجه
باندې زما قرض ادا شو.

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمائی مابه : داد عاکوله، خه ورځې
پس الله تعالی ماته رزق راکړو، اودهغې په وجه باندې زما قرض
ادا شو. هغه مال خونه د صدقې په طور باندې ملاؤ شوې وواونه
دمیراث په طور باندې. ماخپل کور والو کښې هم هغه مال تقسیم
کړو اوما د حضرت عبدالرحمن رضی الله عنه لورته د سپینو زردرې درې
اوقیه کالی جوړ کړل. بیا هم مونږ سره ډیر زیات مال پاتې شو (بزار).
حضور صلی الله علیه وسلم ارشاد اوفرمائیلو، ای معاذ ایازه تاته یوه دعاونه
بنایم؟ چه ته هغه دعا کوی، او که تاباندې د غره هومره قرض هم
وی، نوالله تعالی به هغه ادا کړی. ای معاذ اته دالله تعالی نه
داد عاکوه. او وایه.

اللهم مالک الملك تؤتی الملك من تشاء وتترع الی الملك ممن

تشاء وتعر من تشاء وتذل من نساء بيدك الخير انك على كل شئ
 قدير، توج اليل في النهار وتوج النهار في اليل وتخرج الحي من الميت
 وتخرج ميت من الحي وترزق من تشاء بغير حساب رحمن
 الدنيا والاخرة ورحيمهما تعطى من تشاء منها، وتمنع من تشاء ارحمني
 رحمة تغنيني بها عن رحمة من سواك (طبرانی)

ای الله! ای دبادشاهت مالک! ته چه چاته غواری
 بادشاهت ورکوی، اوچانه چه غواری بادشاهت واخلی. اوتہ چه
 چاته غواری عزت ورکری اوچاته چه غواری ذلت ورکری. اوستاپه
 لاس کبسی ٲول عزتونه دی. بی شکہ ته هریوخیزباندي قدرت
 لرونکی ٲی. ته شپه ورخ کبسی داخلوی اوورخ کبسی شپه داخلوی،
 ته دمري نه ژوندي اودژوندي نه مري راؤباسي، اوتہ چه چاته
 غواری بی حسابہ رزق ورکوی. ای ددنيا واورت رحمن اورحيمه!
 ته چه چاته غواری دخيل رحمت نه ورکوی اوچاته چه نه غواری نه
 ورکوی. ماباندي رحم او فرمايه. چه هغه ماستانه علاوه دنوروٲولو
 رحمونونه بی پرواه کری.

نصیحت نمبر ۵۲

په ٲنه کارونوکسی خرچ کوی!

حضرت عبداللہ بن عمرو بن العاص رضی اللہ عنہ فرمائی چه یو
 سري د حضور ﷺ نه ٲسوس اوکړو. دٲولونه بهتر اسلام څه دي؟
 حضور ﷺ او فرمائیل

تطعم الطعام وتفر السلام علی من عرفت ومن لم تعرف.

ته خلقوباندي خوراک کوه، اوچه ته څوک ٲیژني اوکه نه
 هرچاته سلام کوه.

د حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل . کله چه خلقو باندې سحرشی نودوه فرېښتې را کوزې شی هغوی کښی یوه وائی .

اللهم اعط منفقا خلفا .

ای الله ! خرچ کونکی و ته بدله ورکړه .

او دویمه فرېښته وائی .

اللهم اعط ممسكا تلفا .

ای الله ! د نه خرچ کونکی مال ضائع کړه . (بخاری، مسلم)

د حضرت عبداللہ بن مسعود رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه

حضور ﷺ او فرمائیل .

لا حسد الا فی اثنتین رجل اتاه الله مالا فسطه على هلكته . ای

انفاقه . فی الحق ، ورجل اتاه الله حكمة فهو يقضي بها ويعلمها .

د دوه سړونه علاوه چاته هم پسخیدل نه دی پکار .

۱ : هغه سړې ، چاته چه الله تعالی مال ورکړې وی او هغه ئې حق خائي کښی خرچ کړی .

۲ : هغه سړې چاته چه الله تعالی علم ورکړې وی او هغه دهغې په ذریعه باندې فیصلې کوی ، او خلقوته ددې تعلیم ورکوی .

(بخاری، مسلم)

د حضرت عبداللہ بن مسعود رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه

حضور ﷺ او فرمائیل . تا سو کښی چاته دخپل مال نه زیات دخپل

وراث مال محبوب دې ؟ صحابه کرام رضی اللہ عنہم او کړو یار رسول الله ﷺ

مونږ ټولوته خپل مال محبوب دې . حضور ﷺ او فرمائیل . چه

د انسان مال خو هغه دې کوم چه هغه مخکښی اولیرې ، او دهغه

د وارث مال هغه دې کوم چه هغه روستو پریرې دی . (بخاری)

د حضرت عدی بن ۱۰ تم (رضی الله عنه) نه روایت دی چه حضور ﷺ

او فرمائیل

اتقوا النار ولو بشق تمرة.

د دوزخ نه ځان اوساتئ که د کهجوري يوتيکړې سره وي.

(بخاری، مسلم)

د حضرت ابوهريره (رضی الله عنه) نه روایت دی چه حضور ﷺ

او فرمائیل چه الله تعالى فرمائی.

انفق يابن ادم ينفق عليك.

اې د ادم اولاده! خړچ کوه، تاباندې به هم خړچ اوکړې شی.

(بخاری، مسلم)

د حضرت ابو امامه صدي بن عجلان (رضی الله عنه) نه روایت دی چه

حضور ﷺ ارشاد او فرمائیلو: اې د ادم اولاده! که تاسو دخپل

ضرورت نه زیاتی مال خړچ کړئ نو دابه تاسو دپاره بهتروی، او که

چرې تاسو ئې اوساتئ نو داسې کول به تاسو دپاره بدوی. د ضرورت

مطابق جمع کولو سره تاسو باندې هیڅ ملامتیا نشته.

خړچ کبني شروع دهغوی نه کوه د کومو کفالت چه ستاپه ذمه وي.

(یعنی بنځه اوبچی، پورتنې لاس دلاندینی لاس نه بهتر دي.) (مسلم)

د حضرت انس بن مالک (رضی الله عنه) نه روایت دی چه د اسلام نه

پس د حضور ﷺ نه څه غوښتلې شوې دي، حضور ﷺ هغه

ورکړې دي.

يو کس حضور ﷺ ته راغې او حضور ﷺ هغه ته د چيلو

هغه جوړه ورکړه کومه چه د دوو غرونو په مینځ کبني وه، هغه سړې

خپلې قبيلې ته لاړ او وې وئیل خلقو! اسلام قبول کړئ، ځکه چه

محمد ﷺ دومره څه ورکوي چه د غریبې اولورې هیڅ ویره نه پاتې

کیری، او که یوسری به ددنیوی فاندې دپاره اسلام قبول کړو نویو
خوورځې به هغه عام حالت کښی وو، وولې وخت پس به هرڅه بدل
شول. ځکه چه دنیا کښی به هغه ته دتولونه محبوب اسلام
شو (مسلم)

حضرت امیرالمومنین حضرت عمر فاروق رضی الله عنه فرمائی
چه یوځل رسول الله ﷺ په خلقو کښی څه مال تقسیم کړو، نو
معارض او کړو، یا رسول الله ﷺ دې خلقونه زیات خونور خلق
مستحق دی.

حضور ﷺ او فرمائیل. دوی مانه ډیر اصرار سره غوښتلې
دی، اوس به زه دوی ته څه ورکوم گنی دوی به ماشوم او گنړی
اوزه شوم نه یم. پس ددوی دسوال کولوپه وجه باندې مادوی ته
ورکړل، دنورونه ډیر مستحق گنړلوپه وجه باندې نه (مسلم)

نصیحت نمبر ۵۳

سحر، ماښام او دکورنه وتلو وخت کښی دا وایئ

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمائی چه حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه
عرض او کړو، یا رسول الله ﷺ ماته داسې کلمې او بنایي، چه زه
هغه سحر او ماښام وایم. حضور ﷺ او فرمائیل. دا وایه.

اللهم فاطر السموات والارض، عالم الغيب والشهادة رب
كل شئ ومليكه اشهدان لا اله الا انت اعوذ بك من شر نفسي ومن
شر الشيطان وشرکه (ابوداؤد، ترمذی)

ای الله! ای دزمکې او اسمان جوړونکیه! ای دغیبو او
ښکاره پیژندلو والا! ای دهریو څیز مالکه، زه گواهی ورکوم چه
ستانه علاوه څوک دعبادت لائق نشته. زه ستا پناه غواړم دخپل

نفس دشمنه او دشمنان دشمنه او دهغه دشمن نه. ته دا کلمې سحر او مابنام او بستري باندې د سملاستو وخت کښی وایه.

ام المومنین حضرت ام سلمه رضی اللہ عنہا فرمائی چه حضور صلی اللہ علیہ وسلم به کله د کورنه وتلونودا د عابه ئې فرمائيله.

بسم الله تو کلت على الله اللهم اني اعوذ بك ان اضل او اضل، او ازل او ازل او اظلم او اظلم، او اجهل او يجهل على. (ابوداؤد)

دالله په نوم باندې اما الله تعالى باندې بهر و سه او کړه. اي الله! زه ستا پناه غواړم، ددې خبرې نه چه زه گمراه شم، يا مابل څوک گمراه کړي ياد دې نه چه زه او خويړم يا ما څوک او خويوي، او ددې نه چه زه ظلم او کړم يا ما باندې ظلم او شي، او ددې نه چه زه جهالت اختيار کړم، يا ما باندې بل څوک جهالت اختيار کړي.

د حضرت انس رضي الله عنه نه روايت دی چه حضور صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائيل. کوم سړې چه کورنه وتلو وخت کښی دا او وائی.

بسم الله تو کلت على الله لا حول والاقوة الا بالله.

دالله تعالى په نوم باندې ما په الله تعالى باندې بهر و سه او کړه. هيڅ طاقت او قوت نشته خود الله تعالى سره، نو هغه ته وئيلې شي. تاته هدايت حاصل شو، ستا د پاره کفايت او شو، اوته بچ کړې شوي. او د داسې سړي نه شيطان لرې اوسي. (ابوداؤد)

حضرت انس بن مالک رضي الله عنه فرمائی چه حضور صلی اللہ علیہ وسلم حضرت فاطمه رضي الله عنها ته او فرمائيل. زه چه تاته کوم نصيحت کوم ته هغه ولې نه اورې؟ ته سحر او مابنام دا وایه.

يا حي يا قيوم برحمتك استغيث، اصلح لي شاني كله، ولا تكلني الى نفسي طرفة عين. (نسائي)

اي ژوندي او سيدونكيه! اي قائم پاتي كيدونكيه! زه

ستاد رحمت خیر غواړم زما ټول حالات صحیح کړه، او ماد یوې
لمحې دپاره هم خپل حال باندې مه پرېږده (یعنې زما مدد او فرمایه،
حضرت عبداللہ بن حبیب رضی اللہ عنہ وائی چه ماته رسول
اللہ ﷺ او فرمائیل، چه ته دا وایه.

قل هو الله احد والمعوذتين، حين تمسى وتصبح، ثلاث مرات،
تکفیک عن کل شیء (ابوداؤد)

چه سحر او ما بنام قل هو الله احد پوره او معوذتین درې درې
ځله وایه. دابه تاته دهر یو څیز نه فائده درکوی. هیڅ تکلیف
یا نقصان به تاته نه رسی،

امیر المومنین حضرت عثمان رضی اللہ عنہ فرمائی چه حضور ﷺ
او فرمائیل.

ما من عبد يقول في صباح كل يوم ومساء كل ليلة، بسم الله الذي
لا يضر مع اسمه شيء في الارض ولا في السماء وهو السميع العليم،
ثلاث مرات الا لم يضره شيء (ابوداؤد، ترمذی)

چه یو بنده هم داسې نشته څوک چه هره ورځ او هر شپه
دا کلمې درې ځله وائی، خود الله تعالی په حکم به څه څیز هغه ته
نقصان نه شی رسولې. د الله تعالی نوم سره (ما سحر او ما بنام کړو،
چه دغه د نوم په برکت باندې د زمکې او اسمان هیڅ څیز نقصان
نه شی رسولې او هغه او ریدونکې او علم لرونکې دي.

نصیحت نمبر ۵۴

د عہدی سوال مه کوه!

حضرت ابوسعید عبدالرحمن بن سمره رضی اللہ عنہ فرمائی چه ماته حضور ﷺ او فرمائیل ای عبدالرحمن بن سمره ادعہدی سوال مه کوه. که تاته دغو بنستلونه بغیریوه عهده ملاؤشی نو هغه به ستاذمه داری وی. او کله چه دیوې خبرې دپاره قسم او خورې اوتاته دهغې نه بله خبره بهتر بنسکاری نو بهتر خبرې باندي عمل کوه، اود خپل قسم کفاره ادا کړه. (بخاری، مسلم)

حضرت ابوذر رضی اللہ عنہ فرمائی چه مارسول الله ﷺ ته عرض اوکړو، چه یارسول الله ﷺ تاسو ماته عمل نه بنایي؟ حضور ﷺ خپل لاس مبارک زما په اوږه باندي کیخود و اووې فرمائیل: یا اباذر انک ضعیف وانها مائة، وانها یوم القيامة خزی وندامة الامن اخذ ما بحقها و اوفی الذی علیه فیها.

ای ابوذر! ته کمزورې یی اود امانت دې، کوم به چه د قیامت په ورځ درسوایی او خفگان ذریعه جوړیږی. خود هغه سړی دپاره کوم چه دا حق سره ادا کړی، اود دې امانت باره کښی خپله ذمه داری پوره کړی. (مسلم)

حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ فرمائی چه حضور ﷺ او فرمائیل: انکم ستحرصون الخ.

بې شکه تاسو د عہدی دپاره حرص کوئ، اود قیامت په ورځ به دا د خفگان ذریعه جوړیږی. (بخاری)

د حضرت ابوهریره رضی اللہ عنہ او حضرت ابوسعید رضی اللہ عنہ نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائیل:

ما بعث الله من نبي ولا استخلف من خيفة الا كانت له
بطانتان، بطانة تامره بالمعروف وتخضه عليه وبطانة تامره
بالشر وتخضه عليه، والمعصوم من عصمه الله.

الله تعالی چه کوم نبی هم رالیږلې دې اوڅوک ئې هم
خليفه جوړ کړې دې، خودهغه دوه رازدار او ملگری ئې جوړ کړي
دی. یو دوست هغه ته د نیکۍ حکم او ترغیب کوي او دویم هغه ته
د شر نه د بچ پاتې کیدو حکم او ترغیب کوي. او معصوم هم هغه وی
کوم چه الله تعالی محفوظ اوساتي. (بخاری)

د حضرت عائشې رضی اللہ عنہا نه روایت دی چه حضور ﷺ او فرمائل
کله چه الله تعالی د حاکم سره د خیر اراده او فرمائی نو هغه
ته ښه وزیر ورکړی. کله چه ده نه څه هیږیږی نو وزیر ورته یادوی،
او کله چه هغه ته یادوی نو وزیر هغه سره مدد کوي. او کله چه الله
تعالی حاکم سره د بل څه خیر اراده او فرمائی نو هغه د پاره بد وزیر
مقرر او فرمائی. که چرې ده نه څه هیږشی نو وزیر ئې ورته نه
یادوی، او که هغه ته یادوی نو وزیر ئې مدد نه کوي. (ابوداؤد)

نصیحت نمبر ۵۵: کورونونه جماتونه جوړ کړئ

(یعنی مونځ د پاره پکښی ځایي مقرر کړئ)

حضرت عائشه رضی اللہ عنہا فرمائی چه مونږ ته حضور ﷺ حکم
او فرمائلو چه مونږ خپل کورونو کښی د مونځ د پاره ځایونه مقرر
کړو. او دا چه هغه پاک صفا ساتو. مسند احمد، ترمذی، ابوداؤد،

حضرت سمره بن جندب رضی اللہ عنہ فرمائی چه چه مونږ ته حضور ﷺ
حکم او فرمایه مونږ خپل کورونو کښی جماتونه جوړ کړو، او مونږ ته
ئې حکم او فرمائلو چه هغه پاک او صفا اوساتو. (ترمذی)

خاتم الوصایا

زه داخل وصیتونه دی وصیت باندي ختموم، کوم چه
حضرت ابراهیم علیه السلام دمحمد ﷺ امت ته فرمائیلي دي
هغه وصیت دادي.

د حضرت ابن مسعود رضی الله عنه نه روایت دی چه حضور ﷺ
اوفرمائیل.

لقيت ابراهيم عليه السلام بليلة اسرى بي فقال: يا محمد اقراء امتك
منى السلام واخبرهم ان الجنة لطيفة التربة، عذبة الماء، وانها قيعان،
وان عراسها سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر.

دمعراج په شپه باندي زما ملاقات حضرت ابراهیم علیه
السلام سره اوشو. هغوی اوفرمائیل. اي محمد ﷺ خپل امت ته
زما د طرف نه سلام اورسوه. او هغوی ته او وایه چه د جنت د پاكي
خاوري او خوږو اوبو والاځائي دي او هغه په صفا ميدانونو باندي
مشتمل دي. دي کښی ونې کرل سبحان الله، والحمد لله ولا اله الا
الله والله اکبر دی.

یوروايت کښی دا اضافه هم ده.

ولا حول ولا قوة الا بالله.

وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی اله وصحبه وسلم وسلم
علی المرسلین والحمد لله رب العالمین.

.....

لس نصیحتونه

- ۱: څومره چه ممکن وی روزانه دقران کریم تلاوت کوی، اونبی کریم ﷺ باندې ډیر ډیر درود او سلام لیری.
- ۲: دپنځه وخته مونځونو، تهجد او د څابښت پابندی کوی، که دوه رکعته ولې نه وی.
- ۳: تاسو باندې چه کوم زکوة فرض وی هغه ادا کوی. او روزانه صدقه ورکوی، که کمه هم وی. او که داممکن نه وی نو دښه خبرې په ذریعه باندې صدقه کوی، او درمضان روژې نیسئ. او هره میاشت کښی درې روژې نیسئ.
- ۴: ایا تاسو دا خبره نه خوښوی، چه الله تعالی تاسو سره مینه اوساتی؟ خپل خوږښی ﷺ او د حضور ﷺ خاندان والو سره مینه کوی. او مورپلار سره ښه سلوک کوی.
- ۵: که تاسو غواړئ چه تاسو داسې شی، چه هم تاسو او وایی چه یارب یارب! او الله تعالی جواب درکړی، چه زما بنده زه حاضریم، سوال کوه، تاته به درکولې شی، نو پاک رزق خوری. ستاسو دعا به قبلیری. او د خپل ذات نه خلقوته انصاف رسوی. او خلقو سره خوش اخلاقی کوی.
- ۶: ایا ستاسو نه ده خوښه چه ستاسو د عاقبوله شی. او ستاسو عمل نامه د قیامت په ورځ باندې دنور په ذریعه باندې او پرکولې شی. نو خپل زړونه صفا کړئ اولاله الله ډیر وایی او د گناهونو نونه دځان او ټولو مومنانو دپاره استغفار کوی. او د الله تعالی د ذکر نه مه غافل کیږئ.
- ۷: ایا تاسو نه غواړئ چه الله تعالی ستاسو تعریف او کړی، شکر او کړی او دهغه مقرب بندگان جوړ شی. داسې چه کله

بندہ الحمد لله وانی نوالله تعالیٰ فرمائی زمانبندہ زمت تعریف
او کرو او زمت شکر نبی ادا کرو تاسو الحمد لله وسلام علی
عبادہ الذین اصطفیٰ دیر دیروایی

ایاتاسونہ غواری چہ تاسو شکر کونکی جو پرشی اوالله
تعالیٰ تاسو نیک جو پر کری پس ستاسو دشر کرد پاره دادوہ
ایتونہ لارم دی... رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ

وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي
تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٥٠﴾ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ
الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿٥١﴾

ایاستاسو خوبنہ نہ دہ چہ زہ تاسو تہ داسی خیزا و بنایم کوم
چہ ستاسو دین او دنیا د پاره کافی وی پس خومرہ چہ ممکن
وی دالله تعالیٰ پہ حکم باندی عمل کوی

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ

وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٥٢﴾

ایاتاسونہ غواری چہ زہ دہریو خیزد زہ طرف تہ ستاسو
راهنمائی او فرمایم، تاسو وایی امنت بالله ثم استقم ما الله
تعالیٰ باندی ایمان راؤرو او بیادی باندی مضبوط اوسی

((ختم شدہ))